

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Ч. 5

Травень

1952

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK IX.

ТРАВЕНЬ, 1952

Ч. 5

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу:
866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах \$2.50 річно, на пів року \$1.50. В Канаді \$3.00 річно, на пів року \$1.75. Поодиноке число 25 центів.

Рукописи просимо присилати чітко переписані на одній сторінці паперу. Редакція застерігає собі право скорочувати рукописи. Надісланих рукописів редакція не звертає.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

1. 2" × 1 кол. 2.00	4. 2" × 2 кол. 4.50
2. 3" × 1 кол. 3.00	5. 3" × 2 кол. 6.00
3. 4" × 1 кол. 4.50	6. 4" × 2 кол. 8.00
7. 3" × 3 кол. 10.00	

При річних оголошеннях даємо 20% знижки.
Замовляючи, подати тут зазначене число.

OUR LIFE

VOL. IX.

MAY, 1952

No. 5

Edited by Editorial Board

Monthly publication of the Ukrainian National
Women's League of America, Inc.

866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.50 per year
— \$1.50 for 6 months. Subscription in Canada
\$3.00 per year, half year \$1.75. Single copy 25c.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia

Річна передплата: 1£

Піврічна передплата: 11 шил.
Поодиноке число: 2 шил.

АНГЛІЯ:

Mrs. I. Witoshynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yors.
England

З М І С Т

О. Кисілевська: День Матері	1	Є. Янківська: Сонце опалює, але	12
Л-ка: З листування	2	Українська вишивка: Вишивана суконочка .	13
С.М.: Слідами першої лікарки	3	Що варити й пекти	17
О. Кобилянська: Перший крок	4	Branches of UNWLA	17
О. Лотоцька: Кілька хвилин із королевою	5	Book Review	17
Ю. Писарева: Млин меле	6	Message of Sympathy	17
Л.Б.: Материнським словом	7	Ukrainian Dinner: Recipes	18
У двадцятиліття	9	Pysanky on TV	18
Ст. Лужецька: Над могилою С. Овчинник	10	Сторінка СФУЖО: На новий шлях	19
За найкращу писанку	10	Ол. Сулима: До програми СФУЖО	20
Н. Костецька: Більше уваги молодшим продуктам	11	Вісті з Централі: З дороги	21
Чи доцільно збирати одяг?	12	При громадській роботі	21

На обгортці картина кисти П. Андрусева: Моя мати

ДЕНЬ МАТЕРІ

Й знова маємо найкращий місяць у році, місяць квітів, весняного, теплого сонця, місяць Матері. Християнський світ присвячує його культурі Богоматері а водночас культурні народи присвячують один день у місяці травні теж земській матері. Той звичай не є так давний, але видно що він вповні відповідає потребі людського серця й душі, коли прийнявся так загально, що сьогодні став великим днем не тільки кожної родини, кожної доброї дитини, але теж святом організованих громад, а декуди, як от в Америці, стає вже національним святом.

Яке велике значення надає світ матері, найкраще доказує хочби й те, що в Парижі існує велика світова жіноча організація "Союз Матерей", яка об'єднує матерей кількадесяти країн й заступає їх права, стає в обороні інтересів матері пе-

ред цілим світом. На форумі цієї світової материнської організації гідно заступає українську матір так в краю, як і на еміграції СФУЖО що є її членом.

Наш нарід на рідних землях, опанований більшовиками, не має змоги День Матері відсвяткувати враз з цілим культурним світом. Тимбільші обов'язки спадають на нас, що живемо вольні серед вольних народів. Українська громада, де б вона не жила, повинна День Матері вважати своїм великим святом. Як нема змоги відбутися його в назначеному офіційно речинці, можна відзначити, відсвяткувати його в інший травневий день, — але гідно, поважно. Треба доложити старань, щоб той день був не тільки святом маленької чи шкільної дітвори, не тільки святом родини та жіночої організації, але загальним святом української грома-

ди. У ці "Матерні Дні" віддамо честь і подяку українській матері за її посвяту й материнські труди. Ми теж нагадаємо велике, святе післанництво української матері поза межами її рідної землі. Українська мати на чужих землях має обов'язок берегти своєї дитини, щоб вона не загубилася. Українська мати мусить своїй дитині передати те, що дістала найцінніше від своїх предків: — любов і вірність Богові й рідному народові, гордість із свого походження, любов і найвищу шану для своїх братів й сестер, що там на рідних землях борються, проливають кров за свободу рідного народу, за безпеку й вольне життя усього віруючого в Бога світу. Про це не сміємо забути в Дні Матері цих важких й важних часів, які переживаємо!

Олена Кисілевська.

Матері

Побажала б Тобі скарбів
Срібла-золота багато,
Щоб Ти лиш щаслива була
У Твоє велике свято!

Однак скарбів я не маю,
Щоб Тобі, матусю, дати,
Тож думаю і не знаю,
Що Тобі подарувати.

Ось хіба лиш тую квітку,
Що зросла у нашім гаю,
Тую квітку гарнесеньку
Я Тобі у стіп складаю!

Із листування

Бюро Централі США одержує чимало листів із запитаннями, які могли б зацікавити кола наших членок і читачів „Нашого Життя“. На особливо цікаві запитання у тих листах відповісти не можемо у цій рубриці. Також прохаємо подавати свої думки для використання у цьому листуванні.

ЧИ ПОТРІБНІ ЗВ'ЯЗКИ З АМЕРИКАНСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ?

Нещодавно, після проголошення, що Союз Українок Америки став членом великої американської організації Національна Рада Жінок Америки (National Council of Women of America) наспіло чимало листів з gratуляціями з цього приводу, але було також декілька листів із заввагами, що українські організації повинні бути самовистачальні та спиратись на власні сили у всіх починах свого діяння, бо приналежність до великих організацій потягне за собою витрату грошей.

Тим, що дякували Централі США за старання і труди, з якими було отримане прийняття США до великих краєвих та міжнародних організацій, також щира подяка від нас, а тим що мали сумніви, хочемо оце дати трохи ширшу відповідь, бо вважаємо, що це є інформації в інтересі загалу.

На питання, яка є доцільність і яке значення має приналежність США до НРЖА і до ГФЖО, відповідаємо:

Перш за все це підносить престиж організації, бо НРЖА приймає у члени лише такі центральні краєві організації, які мають свої клітини щонайменше у 12 стейтах і тим самим репрезентують велике число членів по цілому краю. Організа-

ція, що є членом НРЖА, поширює свої впливи в колах, до яких малі групи не можуть мати доступу.

Вона поширює зв'язки не лише на американським але й на міжнароднім форумі, що для бездержавної нації є великої ваги. Має спроможність інформувати про становище української нації, а української жінки зокрема, багато-мільйонні впливові жіночі організації.

З уваги на те, що НРЖА існує вже понад 60 років і здобула собі тривку і великі впливи в політичних і державних колах в Америці, вона може нераз прийти з поміччю українкам у їхніх заходах здобути впливи для української справи.

Репрезентація українського жіноцтва в американських впливових колах є не тільки побажана але й konieczна. Це особливо піднесла голова НРЖА, пані Еванс, в розмові з мною, кажучи що існування США, як самостійної української жіночої організації краєвого масштабу, вказує на високу культуру і здібності українського народу. Вона додала, що українці потребують приятелів у всьому світі, зокрема українська жінка повинна подбати про зв'язки що ведуть до світових впливів, тому що Україна все ще бореться за свободу. Українки, продовжала вона, у вільних країнах повинні використати свободу у своїх змаганнях, а американська жінка, яка довгий час жила принципами волі, готова допомогти українкам здобути ту волю для свого рідного краю.

Пригадаю теж, що п. Іванна Бенцаль, голова секції зв'язків США, після участі в одному зібранні репрезентанток центральних організацій в НРЖА в Нью Йорку, написала у своєму

звідомленні до Централі США, що була одушевлена словами признання пані Еванс для Союзу Українок Америки.

Слід теж зазначити що в 1929 році українки втратили членство в Міжнародній Раді Жінок, а тим самим і форум, перед яким могли виступати в обороні українського народу, як речник бездержавної нації, як це було в 1925 у Вашингтоні. А тепер власне трапляється нагода і можливість працювати для справи України через організацію наймогутнішої нації у світі. США має право висилати свою делегатку на зїзди НРЖА, а теж може вислати повноправну делегатку на зїзди Міжнародної Ради Жінок. Такі зїзди може використати, предкладаючи меморіяли й резолюції, і через знайомства, що є пропагандою у кращім значенні цього слова.

Те саме відноситься до Генеральної Федерації Жіночих Організацій, до якої США належить від 1948 року.

Безперечно, що приналежність до великих краєвих, а через них до міжнародних організацій, і репрезентація — отримані з коштами, але помиляється той, хто думає, що це є даремна витрата грошей. На мою думку це є власне найкраща інвестиція капіталу для оборони прав поневоленої нації на широкому світовім форумі, бо лише через таку репрезентацію можна здобути konieczні політичні впливи.

Загалом можна сказати, що у нас, на жаль, буває, що ми замикаємось від широкого світу, замість вийти перед нього. Бажаємо від культурного світу помочі у наших визвольних змаганнях — але весь світ не прийде до нас, тільки ми мусимо піти до нього.

Л-ка

Слідами першої лікарки

У 1951 р. проминуло 25 літ від смерті Софії Окуневської Морачевської, одної з перших українських лікарки. Як близька своячка й прихильниця Н. Кобринської вона займає особливе місце в історії укр. жіночого руху. Дещо завдячує їй також українська література, бо вона своєю приязню з Ольгою Кобилянською й Василем Стефанником дала обоім багато творчих спонук.

В ЗДА проживає тепер внучка Покійної Софія. Вона йде слідами своєї бабуні, вивчаючи доглядництво хворих у Філадельфії. Із її родинних спогадів створено цю статтю.

Софії було п'ять років, коли померла її мати. Батько о. Атаназій Окуневський з великої туги за помершою дружиною записався на медицину, щоби довідатися, чи дійсно не можна було врятувати дорогої йому людини. Єдину дочку свою Софію віддав під опіку своєї сестри Теофілі Озаркевичевої. Її*) чоловік о. Іван Озаркевич, парох Белелуї був людиною великого духа й незвичайної енергії. Він організував свою парохію, закладав народні школи, був довгі літа послом до львівського союму та 18 літ до віденського парламенту. Коли тесть його о. Данило Адам Окуневський помер в р. 1848 в часі епідемії холери, о. Іван Озаркевич мав лише 22 роки, а вже треба було заопікуватися своїми чотирьома шваграми-сиротами, в віці від 4-14 років та тещою, вдовою. Він помагає теж рідним двом братам і виховує своїх п'ятеро дітей.

Гамірно було на приходстві в Белелуї, одні кінчили школи, другі починали, — вчилися у Львові, Чернівцях і у Відні. На вакації зіздилася не лише сама родина, але привозили з собою і своїх товаришів. Скільки то різних проблем можна було порушити в такому молодім товаристві! Часи були до того пригожі, — весна народів, знесення кріпацтва, перші спроби жінок здобути для себе право до високих шкіл, до

громадської рівноправності і до самостійної праці. Найстарша дочка о. Івана, Наталія Кобринська захоплюється новими ідеями і починає голосити їх серед наших жінок. У це середовище включається тепер мала Софія. Вона зростає у цій атмосфері, все це переживає й те про що інші тільки дискутують, вона хоче здійс-

Софія Морачевська родом Окуневська, перша лікарка-українка в Галичині

нити у власному житті. Те зерно засіяне в її душу вирощувала Наталія Кобринська, вона теж перша дає Софії перші лекції музики.

Згодом їде Софія до Кімполонгу на Буковину, де її батько по закінченні медицини був лікарем. В цьому українськонімецькому середовищі стрічається вона вперше з Ольгою Кобилянською. Приязнь цих жінок триває аж до смерті Софії, — Ольга посвячує їй свою новелу "Valse melancolique," пересилає їй часом свої твори перед друком до Швейцарії. Разом вони читають багато зі світової літератури, разом мріють, захоплюються красою буковинської природи. За

впливом Софії та Наталії Кобринської стала Ольга Кобилянська писати українською мовою. Брат Ольги підготовляє Софію до матури. За цей диплом дістає Софія від батька фортеп'яні віденської фірми Гайтцман, — він був ще до 1944 р. у Львові, в хаті її сина Юрія.

Основною ціною роду Окуневських була велика доброта. Теофіля з Окуневських Озаркевичева була славна з неї. Коли до отця Івана принесли нешлюбну дитину до хресту, — а був тоді звичай, що такий дитині давав священник якесь незвичне ім'я, — отець Озаркевич був строгий у моральних справах і не відступав від звичаю, — і тільки наслідком інтервенції тети Теофілі, яка не була дуже вимовна і обмежувалася до кількох слів: "та цеж дитина, та цеж дитина", — о. Іван зміняв своє рішення. — Так прекрасно вміла пізніш оповідати ці родинні історії сама Софія. — От нераз бувало, — в такій численній родині — дитина зробила якусь шкоду, збила щонебудь. Тоді тета Теофіля казала: "добре, що було кому збити". Др. Атаназій був також добрий, поступовий, та залюбки подорожував. — До кінця життя залишився вірний пам'яті своєї жінки. Його сватали часто приятелі, він їхав з ними, — але вислід візити все був однаковий, — "немає такої другої жінки, як була моя". Цілу свою любов перелив на свою єдину дитину її піддержував у її сміливому леті. Софія хоче студіювати медицину. Швейцарський університет вже не боронить вступу жінкам, — тому треба було їхати до Ціріху. У тій дуже ліберальній країні Софія має змогу не лише студіювати медицину та музику, але може доповняти всесторонно своє формування. Швейцарські професори є світової слави авторитетами науки і при тому приятелями студентів. Вони звертають увагу Софії на мистецькі вистави, які треба оглянути в Ціріху, на книжки, які варто прочитати. Вона слухає залюбки концертів великих

* Жіночий Світ. Червень 1951. Іван Озаркевич: Родинний дім Наталії Кобринської.

музик і сама грає на студентських зібраннях

Коли закінчила медичні студії в Швайцарії, там теж одружилася з др. Вячеславом Морачевським. В році 1896 нострифікує швайцарський докторат у Кракові, де якийсь час зі своїм чоловіком перебуває. В їх хаті збираються літератори та мистці. Молодий студент медицини Василь Стефаник теж до них заходить, тішиться їх приязною та духовою піддержкою. Др. В. Морачевський не тільки лікар, але й добрий знавець світової літератури, перший звертає увагу на велику вартість літературних починів Стефаника, та ціле життя піддержує з ним жваві особисті звязки та кореспонденцію.

По Кракові слідує кілька літ практики у Львові. Др. Софія одна з перших в Австро-Угорській Монархії — лікарка, тішиться великим признанням з боку товариств лікарів та пацієнтів. — Вона вміє так прекрасно погодити свої обовязки, працює в шпиталі, приймає хворих у себе дома, займається дітьми, не занедбує музики. Вона є дуже добрий виховник, плекає в душах дітей замилування до всього, що гарне, добре, гідне любови. — І виховує незвичайних людей. Нажаль життя їх було коротке. Донька Єва померла ще за життя матері студенткою Політехніки в Цюріху. Син др. Юрій, правник, філософ і поет, працював науково в ділянці загально-словянського права, помер у 1935 р. і залишив двоє дітей Софію та Адама.

Довгі роки ординує др. Софія О. М. літом у Франценсбаді, зимою перебуває у Швайцарії або з огляду на своє здоровля зі своєю родиною в Палермо на Сицилії. В Італії зустрічається з нашою співачкою Саломіє Крушельницькою. В часі першої світової війни перебуває частинно в Швайцарії, потім у таборах у Гмінді, щоб нести поміч нашим переселенцям.

І знов поворот до Львова. Дім Стики напроти Церкви св. Юрія. У кімнаті фортеп'яна, багато книжок, портрет дочки на стіні, медичні журнали та монографія про Баха на столі. Спомини, спомини — сумні, нескінчено сумні і ясні. Її Син. —

Ольга Кобилянська

Перший крок

подаємо фрагмент із щоденника О. Кобилянської, що змальовує зустрічі і взаємини з Софією Окуневською в часах їхньої молодости. Щоденник ведений був німецькою мовою, то ж уривок подаємо в перекладі.

18. травня 1884, увечері.

Який сьогодні був гарний день! Зося була в нас, вона вже цього тижня їде до Львова, щоб підготувитись до матури. Ми сміялись, балакали й мандрували по городі, то знову входили до кімнати. А в садку так чудово, тісно під лісом... А коли я побачила маму в нашому саді (їй уже слава Богу краще), то відчула виразно, що я ще щаслива, бо в мене є мати та ще й яка мати!

Хто зна, коли зустрінемося

Вона дотримує йому кроку в його фахових та мистецьких зацікавленнях. Коли він вертається до хати, вона радіє. Стільки спільного мають вони, стільки цікавого одне одному сказати, ніколи не кінчиться їх розмова, а ще дещо з літератури почитати, і музики слухати можна в нескінченність. Обое без музики жити не вміють.

Ті, що знали особисто др. Софію Окуневську-Морачевську, хочби тільки в її старших роках, ті не можуть забути її особистого чару, її духової сили, що промінювала з усієї її особи, зокрема з її великих сірих очей, що вміли дивитися так розумно і так сумовито. Алесум очей рівноважила усмішка лагідна, чиста, дрібних неначе дитячих уст. Усе це віддано з незвичайною експресією на її останньому портреті, що сам один міг би стати цінним матеріалом для вдумливого письменника — психолога.

Рідко клои зустрічається в житті людина, зокрема жінка, що вміла б поєднати високофахове знання з мистецьким обдаруванням (вона була дуже добра піяністка) і такими особистими прикметами серця. Рідко можна зустріти жінку, яка після великої лікарської практики, віддала би себе всю своїм дітям. Рідко коли зус-

із Зосяю. Я всеж таки люблю її, вона одна мене розуміє... Їде у світ учитись і знову я лишаюсь тут... Та вже давно не було в мене такого погідного дня, як сьогодні. Увечері ми пустували з Зосяю, реготались аж до сліз, а коли врешті треба було прощатись, то вибубнили собі „надобраніч” голосно у шиби.

20. вересня 1884.

Вчора ми ходили до Зосі, щоб узяти її на прохід. Ми говорили з нею про жіноче питання, про Полянського, його кохання до неї. Потім говорили про мою писанину. Вона сказала, що з мене напевне щось буде... і ми взагалі багато дечого цікавого торкнулись у наших розмовах.

21. червня 1885, увечері.

Зося здала матуру.

трічається людину, котра мала б таке багате і трагічне життя і вміла його нести так гідно — завжди находячи живу цікавість до всіх людських справ і всіх подій в різних ділянках людської культури.

Др. Софія Окуневська-Морачевська померла у Львові в лютому 1926 року.

* * *

Прийми тих кілька слів, — як цвіти, якими Ти так тішишся вміла. — Це так небагато, — я знаю — я хотіла би вміти говорити так про Тебе, як це може сказати тільки велика музика.

Я чую Тебе, Бабуню, хоч Тебе знати щастя не мала. — Здається мені, що Ти провадиш мене за руку, коли доглядаю своїх хворих, — як вони до мене усміхаються, коли мені вдасться ліком чи словом зменшити їх терпіння. Я чую тоді таку велику, безмежну радість, — я чую тоді, як Ти мені кажеш, „найбільше щастя, зменшити біль ближнього твого”

С. М.

Вже друкується

збірник для дошкілля

Л І Т О

УПОРЯДУВАЛА М. ЮРКЕВИЧ

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА.

Кілька хвилин із королевою

(ДО ВІДВИДИН ГОЛЯНДСЬКОЇ КОРОЛЕВИ В АМЕРИЦІ)

Відвідини королеви в Америці були ділові й короткі. Та всеж знайшла вона час для американського жіноцтва. І поміж розмовами, бенкетами й конференціями вмістила відвідини в Генеральній Федерації Жіночих Клубів у Вашингтоні.

Весняне пополудне. Будинок Федерації причепурився: до самого входу будинку простелений килим. Прибувають уже запрошені гості — це голови стейтових управ, політичні діячки, членки управи та голови афілійованих товариств. Голова Федерації має для кожної привітне слово та небагато часу, бо це завдання тримає її в напруженні. Хоча все приготоване як слід, плян прийняття точно розроблений і співробітниця на своєму місці. Та всеж...

Вітальні Ген. Федерації уже відкриті. Гості групуються в кімнатах і розглядають усе. Цей старовинний, а всеж елегантний будинок вітає у своїх мурах багато визначних жінок Америки й інших країн. Та й тепер тут зібрався весь жіночий актив. Он прилетіла голова клубу з Каліфорнії — п. Шусмит і голова клубу з Тексас п. Дюстер. Он вітають стареньку діячку, що спирається на палицю: колись була головою Федерації.

Все в пополудневих одягах. Скромні короткі сукні, невеличкі капелюшки. Всі в рукавичках з огляду на церемоніал привітання. Одна тільки голова Федерації місіс Говтон — як господиня — без капелюха.

Кілька хвилин по третій дають знак, що прибула королева. Голова вітає її при вході будинку. Королева з почотом входить до головної вітальні й оркестра грає голяндський гімн. Ще кілька хвилин розмови й господиня опроваджує королеву по цілому будинку.

Очі всіх непомітно звернені в бік прибулих гостей. Яка вона скромна, оця королева! думає кожна. Її чорна сукня й великий чорний капелюх зовсім не відбивають від оточення,

Для офіційного виступу можна також приспособити вишивану сукню. П. Зеновія Терлецька у Філадельфії промовляла на святі О. Басараб у чорній сукні з багато вишиваними рукавами.

а обі дами двору навіть губляться серед нього. До того королева — о диво — не має ні сліду ніякої прикраси на обличчі, тільки здоровий румянець. Її обличчя безпосередньо й щиро відбиває подив і здивування, хоча видно в неї велику гладкість у поведінці з людьми.

Врешті починається в головній залі привітання присутніх. Проводить цим голова Федерації, а її співробітниця кермують непомітно рухом людей. Одна по одній підходять присутні й називають своє прізвище. Голова пояснює, королева обмінюється кількома словами. Стиск її руки міцний і щирий. Видно, що вона рада зустріти стільки доброзичливих людей, що розуміють її. Її країна потребує цього...

Привітання закінчилось. Ще коротка гутірка й королева з почотом відїжджають, передавши привіт усьому американському жіноцтву, згуртованому в Федерації. Гості ще гуртують при каві чи чаю, що йо-

го роздають при буфеті. Стільки вражень залишила ця коротка гостина!

І в підписаній, одинокій представниці українок на цьому прийнятті — думки кружляють. Американське жіноцтво прийняло ці відвідини, як належний їм вияв пошани. Та який далекий шлях проробило воно у своїй країні, що вже взаємини з ними сталися політичною вимогою? Якою силою сталося воно, коли їм візиту складають королеви?

О. Лотоцька.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

У лютому відбувся в Торонті музичний фестиваль міжнар. організації КІВАНІС, в якому брали участь різні національності. Першу нагороду й золоту медаль з почесною грамотою здобула учителька музики Маруся Яворська зі своїм струнним ансамблем.

Недавно прибула до ЗДА піаністка Дарія Каранович підготовляє у травні ц. р. власний концерт у Тавн Голл у Нью Йорку.

М л и н м е л е

1 ВІДСЛОНА

Сцена представляє клуб у дитячому будинку НКВД, куди поміж безпритульних — і „блатних“ кинули дітей репресованих політичних, у 1937 році. Загратовані вікна. На стіні великий портрет Сталіна, по інших стінах портрети „вождів“ і ключі. В одному кутку стоїть старе піаніно, а в другому шафа з книжками. Під однією стіною стара, вже витерта канапа, під другою невеличкий столик і пара стільців.

Група дітей „політичних“ при цьому столику. Це Проценки Галя, 13 р., Степан 11 р. і Юрко, 7 р., Ляшки Наталка 13 р., і Андрій 10 р., Ванько 6 р., Боднарови Зінько 13 р. і Тадік 11 р., Скитецький Ігор 12 р., Татаренко Коля 8 р., Григорчак Люда 6 р.

Одежа в дітей ще доволі старанна, обличчя й руки вимиті.

Вихователь: (входить) Ви що робите? Байдики бете?

Зінько: Громадянин вихователь! Ми повинні були працювати в клубі, зладити стінгазету, але в такому галасі, як тут був, працювати було неможливо... Безпритульні тут сиділи...

Вихователь: А чому мені не заявили?

Зінько: Самі знаєте, що ми „політичні“ не можемо доносити нічого про них... Вони битимуть нас...

Вихователь: Я вже говорив вам, щоб ви не називали себе політичними!

Зінько: Ми ж не безпритульні... Отже як нам називати себе?

Вихователь: Ви — діти репресованих...

Зінько: Якесь дивне слово! Не розуміємо, що це таке...

Вихователь (нахмурившись): Малі ви ще, щоб усе розуміти. А тепер, до праці! Тадік і Іван беруться за лозунги! А ти, Зінько, за стінгазету!

Ігор: Так дайте ж нам, будь ласка, паперу, бо той, що ви нам дали вранці, блатні*) подерли та заплювали!

Вихователь: Не можна називати

*) Блатні — вуличний вираз для волюг і злочинців.

вати їх блатними! Всі діти однакові!

Наталка: Громадянин вихователью! Чи можна вийти з меншими на прогулку?

Вихователь: Ні, займайся дітьми тут, ви сьогодні не заслужили цього! Тадіку, підеш зо мною по папір! (Виходить із Тадіком. Наталка сідає поміж меншими й починає казку).

Наталка: Був собі дід та баба. І була в них одним одна дочка. Жили вони бідно, худоби своєї не мали. І ось раз пішов дід на ярмарок і купив козу...

(Тадік вертається).

Тадік: Хлопці! Ось папір а олівці і краски маємо, тепер за роботу! Вихователь сказав, що сьогодні це мусить бути зроблено. Інакше Лобатий буде сердитись... (Сідає за стіл. Усі рисують якийсь час мовчки. Галя сидить біля малого столика й гризе олівець).

Зінько: (спостерігає якийсь час Галю) Галю! Та ти зіси олівець замість цукерка! Що з тобою?

Галя (прокидається з задуми): Я не знаю, що писати про цього Павліка Морозова. Як він уже набрид нам усім! З чого почати й як закінчити?

Зінько: Послухай мене, Галю, і все буде гаразд! Піди до шафи з книжками, візьми хрестоматію для 4-тої класи і перепиши про Павліка Морозова, тільки зміни початок і кінець. (Галя йде до шафи, знаходить книжку й тихо читає. Тимчасом Наталка розповідає казку далі).

Наталка: Ось і коза каже: Я коза-дереза, за пів копи куплена, пів бока луплена...

Галя до Зінька: Твоя порада знаменита! Та я не знаю, як почати?

Зінько (іронічно): Почни так: в одному царстві, в одному господарстві жив собі, був Павлік Морозов. Даром хліб у батька, матері їв, вчитися не хотів, зате доніс на рідного батька до НКВД і став героєм.

Галя злякано: Тихше, тихше!

Ще хто почує, то й буде нам. (Сідає писати).

Наталка: І ось настав вечір і бабина дочка жене козу додому. Коза добре напаслася, а на річці напилася водички...

Галя півголосом: Зінько! Чи ти міг би донести на свого батька?

Зінько: А ти могла б, Галю?

Галя: Ну, що ти? Ніколи!

Зінько: Так чому ж ти мене питаєш? Чи не думаєш, що в мене менше олії в голові як у тебе?

Галя: Але коли б ти знав, що батько зле робить, чи доніс би тоді?

Ігор встає і підходить до Галі: Що ти, Галю, дурниці плетеш сьогодні?

Тадік: Батько ніколи не робить зле!

Зінько: Я думаю, що батько знає краще ніж ми, що добре, а що зле... Мені ще нема 14-ти, а моему батькові вже 42. Хто з нас розумніший?

Галя: Та це я так спиталась. На кожному кроці тільки й чуєш: Ваші батьки злочинці! Ваші батьки вороги народу! Ваші батьки зрадники!

Зінько: А ти, Галю, не приймай цього близько до серця! Їхне діло брехати! За це вони гроші беруть... А ми своїх батьків і матерей завжди будемо любити...

Тадік: А я хочу бути таким, як мій батько! Нехай мене на Сибір пошлють за те, нехай розстріляють, але я буду таким, як мій батько!

Ігор: І я також! (за хвилину). А може наші батьки не постріляні, а на Сибірі? (Діти замовкли й задумались. Потім Галя починає стиха співати):

Галя: Зза Сибіру сонце сходить

Всі: Хлопці, не вгавайте,

Тай на мене, Кармелюка

Всю надію майте!

Ігор: Ох, лишенько! Лобатий приїхав! (Діти обривають пісню. Сідають на свої місця й неначе працюють).

Наталка до дітей: Цитуйте, цитуйте! Начальник приїхав!

(Продовження на стор. 8)

Материнським словом

(У 40-ліття літературної праці Олени Цегельської)

Нещодавно прибула до Філадельфії письменниця, що майже весь свій письменницький дорібок присвятила дітям. Все життя провела вона серед дитячого гамору в сільській школі. І тут Олена Цегельська, що сама була матір'ю і вчителькою, навчилася спостерігати дітей. Гамір шкільної кімнати, сміх і вигуки, плач і сварка — це і є те джерело, з якого вона черпає.

Олена Цегельська народилася в 1887 р. в Галичині. Вона — між першими лавами тих, що пішли добувати собі освіту і звання. І вже скоро починає вчительську працю в Золочівщині, своїй рідній околиці. А в 1912 р. з'являється в "Ділі" її перший нарис "У школі" Образок із шкільного життя — власне кажучи — перший день малого школяря. Це й заохоче її до дальшого спостерігання. А власне її материнство ще глибше зв'язує її дитиною: вона починає творити для дітей. Її віршики й оповідання з'являються в дитячих часописах і збірках, а врешті виходять і самостійні її збірки "Оповідання для дітей" і "Байки й казки" у видавництві "Світ Дитини" у Львові.

Молода письменниця багато читає. Її улюбленим автором є Метерлінк, в якого книзі про внутрішню красу вона черпає багато сили. Її тягне знов відтворювати те, що бачить, розгортати у рядках дитячу душу. Виходить збірка її нарисів про сільських школярів "Слідами босих ніжок" Вона сколихнула увагу читацької громади; авторка дістала багато зацікавлених листів. А вже найбільшим признанням для неї було, коли вона в десятки літ пізніше зустрічала цю збірку в таборах, привезену між небагатьма книжками "з дому" Люди брали її з собою в мандрівку, немов якогось друга.

Оця збірка стала немов вступом до дальших. Письменниця вміла бачити світ і мала що про нього сказати. Це й спонукує її до нарисів із життя

селян "Хліб наш насущний", до збірки "Велика мовчанка" поезій у прозі. А вкінці з'являється в бібліотеці "Діла" повість, що наробила багато шуму й викликала багато дискусій. Це була — історія сільської дівчини в галицькому курорті "Гануська йде до міста"

Письменниця Олена Цегельська

Вперше зясовано шлях сільської молоді, яким вона здобуває собі місто.

Та згодом знов Олена Цегельська повертається до свого давного призначення — творити для дітей.

Переживаючи враз із дітьми велику мандрівку, письменни-

ця задумує змалювати шлях дитини-скитальця. І так постає "Петрусева повість", — шлях хлопчика, що мусів покинути Батьківщину й на кожному дальшому кроці пізнає, що це таке — чужина. Та Петрусь ще не закінчив своєї мандрівки, як і свого пізнання. Саме тепер закінчила Олена Цегельська повість "Тайни гір", де Петрусь розвивається в юнака.

Сорокліття літературної праці та шістьдесят п'ять літ віку досягнула письменниця — живучи в Філадельфії у американському захисті для старих. Тут удвох із чоловіком налагоджує собі життя. Нелегко привикнути до чужого оточення, нелегко вмістити в рямці упорядкованого дня свій талант. Та письменниця не нарікає. У неї багато плянів і задумів і вже є навіть власний куток у великому домі: маленький столик у кутку коридора. Тут вона пише й схоплює на папір перші свої задуми. Хотілось би трохи більше часу й простору, хотілось би більше природи й відокремлення. Та найбільше бракує їй одного, найважливішого — дітей. Отого дитячого сміху й плачу, дитячих вигуків та тупотіння "босих ніжок", що є дитячим життям. Бо це є звуки, що ворухать її уяву, що наповнюють її серце ніжним почуванням. І помагають їй приносити українській дитині великий дар свого материнського слова.

Л. Б.

ІЗ МИСТЕЦЬКИХ ВИСТАВ

У грудні м. р. перевів Монреальський університет мистецьку виставку творів словянських мистців. Поміж численними творами українського відділу виділялись — портрети Люби Генуш і декоративне пано Наталі Геркен-Русової.

У мистецькій виставці „Самопоміч“ у Нью Йорку, влаштованій з нагоди п'ятиліття прибуття скитальців до США, виставили свої твори Галина Мазепа („Три дівчини“), Ольга Дядинок, Ол. Ольшанська-Стефанович („Пісня про чайку“).

НАУКОВІ ПРАЦІВНИЦІ

Головний Відділ НТШ в Сарселі затвердив в останніх місяцях дійсним членом НТШ поміж звичайними членами також п. Марію Пшепюрську-Овчаренко.

Молода новоприбула українка Віра Селянська зложила нещодавно докторські іспити в Католицькому Університеті в Ріо де Жанейро. Вона опрацювала тему „Німецькі Марійські легенди в середньовіччі“. По промоції залишено молоду наукову працівницю при університеті.

Млин меле

(Докінчення зі стор. 6)

2 ВІДСЛОНА

Діти працюють як попередньо. Тишина. Входить начальник дитбудинку в уніформі НКВД а за ним піонервожатий. Начальник русявий, широколиций, років лід 30, з холодними, зеленуватими очима, з так сильно випнутими наперед дугами брів, що діти прозвали його „лобатим“.

Начальник: Здрастуйте, ребята!

Діти встаючи: Здрастуйте, громадянин начальник! (Лобатий мовчки суворо розглядає якийсь час дітей, що стоять не порушно, очевидно злякані. Підходить до стола, виймає з портфеля якийсь список, читає і знов водить очима по дітях).

Начальник суворо: Бондарів Зіновій і Ляшко Наталія! (Діти встають струнко, Галя дрижить і злякано дивиться на начальника).

Начальник: Приготовитись, а за дві години поїдете в Донбас на навчання до Горпромучу! (Діти остовпіли. Перший опам'ятався Зінько).

Зінько: А мій брат Тадік? Ви, мабуть забули його викликати, громадянине начальнику?

Піонер-вожатий: Не перебивай, коли говорить начальник!

Зінько: Але брат мій Тадік! Ви мабуть забули його викликати?

Начальник: Сказано Бондарів Зіновій і Ляшко Наталія!

Наталка: (заломивши руки): Громадянине начальнику! Я ж не можу залишити своїх маленьких братіків! Вони ще такі маленькі!

Піонер-вожатий: Начальник не питає, чи ти можеш, чи ні! Зрозуміло?

Наталка хапається за голову й біжить до братіків, що ще нічого не розуміють, цілує їх і плаче: Я не можу... Я не можу залишити їх самих!

Зінько: Громадянине начальнику! Прошу записати й мого брата Тадіка разом зі мною на навчання! Я не можу їхати без нього...

Начальник тупнувши ногою: Ми не питаємось, чи ти можеш, чи ні?

Зінько благально: Громадянине начальнику! Ми вас дуже

просимо, не розлучайте нас із нашими меншими братіками! Ми не маємо тепер ні мами, ні тата... Ми як старші мусимо доглядати менших... Мама і тато наказували нам завжди бути разом, поки вони не вийдуть із тюрми...

Начальник суворо: Хлопче! Ти думаєш, що вони вийдуть із тюрми? Ні, браток! З ними коротка справа... Ви повинні забути за тих злочинців, ворогів народу, що звуться на сором вам вашими батьками... Ось дивіться, де є справжній батько нашої „родіни“! (показує рукою на портрет Сталіна). Він робить усе, щоб вирвати Вас ізпід впливу ваших злочинних батьків! Це він віддав вас сюди на перевиховання, щоб зробити з вас справжніх громадян нашої „великої родіни“! (патетично) Він ваш справжній батько!

Тадік: Ні, він не мій батько! (крізь сльози) Ви мого батька розстріляли, але я його завжди любитиму, я його ніколи не забуду!

Ігор і Зінько: Наші батьки не злочинці!

Наталка плачучи: Громадянине начальнику! Змилуйтесь, я не можу залишити цих двох малих!

Тадік: Я сам тут не залишусь ніколи! Хоч убийте мене!

Начальник тупнувши ногою: Мовчати контрреволюційні вироки! А то покажемо, де раки зимують! Збиратися! (Виходить із вожатим. Діти злякано дивляться одне на одного).

Зінько: Я піду зараз до нашого вихователя, він добрий. Він поговорить із начальником, щоб нас разом відослали до Горпромучу... А ти, Тадіку, тимчасом збирайся! Та не забудь витягнути з дивана всі фотографії та татову книжку — (До Наталки) Ходім, Наталочко! (виходять) Тадік виймає з дивана книжку й світлинки. Галя тулить до себе дітей і гірко плаче.

Ігор: Хіба й тебе викликають, Галю, що ти плачеш?

Галя: Ох, Ігоре! Сьогодні їх, а завтра мене... А на кого тих малих покинути? (Зінько й Наталка повертаються. Зінько похмурий, Наталка плаче. Пригортає менших братіків і цілує їх).

Наталка: Ох, братіки мої ріднесенські! Сирітки маленькі!

Зінько дрижачим голосом: Тадіку, нам треба розлучитись! Нас разом не пускають...

Тадік: Я сам не залишусь! Я втечу!

Зінько: Начальник лютий, кричав навіть на самого вихователя. Тадіку, ти заховай цю фотографію собі, але гляди, щоб не знайшли... А я візьму книжку з татовим підписом... Не плач, Тадіку! Я буду до тебе писати... Я буду просити там нового начальника, щоб і тебе прислали до мене... А може, може незабаром мама вийде з тюрми і забере нас...

Входять начальник і вихователь.

Вихователь: Зінько і Наталко! Попрощайтеся й виходьте.

(Наталка цілує дітей і не може відорватися). Наталко, го-ді тобі плакати. За твоїми братіками буде наглядати Галя. Будеш писати з Донбасу а Галя буде писати тобі про дітей...

(Бере Наталку за руку і веде до дверей. Галя заспокоює дітей).

Начальник: Ну, Бондарів Зінько, виходь! (Зінько йде, але разом із ним іде Тадік. До Тадіка): А ти куди? Назад! Ти залишаєшся!

Тадік: Я мушу йти з братом . я сам не залишусь!

Зінько: Громадянине начальнику, дозвольте...

Начальник: Молчать контрреволюційная сволоч! (тупає чогами).

Тадік: (вчепившись за руку Зінька): Я без брата не залишусь, хоч убийте мене зараз, убийте!

Начальник: Мовчи, петлюрівське щеня! (шарпає його й відкидає в куток).

Тадік: Сам ти собака! (знову біжить до Зінька, але начальник хапає його за руки. Тадік відбивається ногами).

Начальник: Вихователю! Заберіть одих двох (показує очима на Зінька й Наталку) і зараз пришліть сюди чергового з охорони! А цього вкинути в карцер... (Вихователь виходить із Зіньком і Наталкою).

Тадік (пручаючись кричить): Забийте мене! Робіть зо мною, що хочете! Я без брата жити не можу! Я втечу!

(Завіса спадає).

У двадцяті роковини

(29 Відділ ім. Ольги Кобилянської у Вунсакет)

Коли в нашій громаді жіноцтво почуло, що по других громадах організується жіноцтво у Відділах СУА, то й нас брала охота. Але ми боялись, не вірили в свої сили, вагались, чи зможемо ми повести працю, коли в кожній з нас малі діти, працюємо по ночах — то по фабриках, то прятаючи бюро. Машин до прання тоді не було, а кожна господиня знає, скільки в господарстві з малими дітьми є роботи.

Та одна з нас, що мала більше відваги (Розалія Вецал) скликала збори в листопаді 1932 р. Зійшлося 16 жінок і таки вирішили розпочати. До управи ввійшли пп. Вецал, Колісник і Піжинська. На тих зборах ми рішили прийняти ім'я нашої письменниці, щоб вшанувати її ще за життя. Спільно написали ми їй листа й повідомили про те та післали їй щирий привіт від жіноцтва у Вунсакет. Незабаром наспіла відповідь. Вона подякувала нам і тишилась не тільки тим, що ми її ім'я прийняли, але що жіноцтво гуртується у своїй організації й побажала успіху в праці.

Від того часу ми вже постійно листувались. Все старались інформувати її про нашу працю, а також піддержати її матеріально. Одну картку написала вона нам спільно з теперішньою головою СФУЖО Оленою Кисілевською, яка перебувала на відвідинах у письменниці. Післала нам Ольга Кобилянська також свою світлину, мабуть одну з останніх. Ми це все зберігаємо в себе, як велику дорожечинність.

І так праця, розпочата у 1932 році, розвинулась. Ми перекладали свято матері, О. Басараб, Лесі Українки, Наталі Кобринської, День Жінки, дві виставки народн. мистецтва, з нагоди 15-ліття існування — свято української культури. Підготовляли численні представлення і чайні вечори. Почали до нас приїздити жінки-бесідниці. У 1933 р. приїхала до нас на запрошення наша голова п. Оле-

на Лотоцька і її промова так подобалась нашій громаді, що від тоді стали запрошувати з промовами жінок-бесідниць і на листопадові роковини нашої громади.

Ми дбали також про освіту наших членок. На сходинах читали ми реферати, а деякі й самі підготовляли. Передплачували багато часописів і журна-

РОЗАЛІЯ ВЕЦАЛ,
голова 29 Відділу СУА
в Вунсакет, Р. Ай.

лів з краю, а коли Союз Українок став видавати свій часопис, то ми старались усіми силами підтримати його. Вислід тепер такий, що на 34 членки аж 28 передплачує „Наше Життя“, а є між передплатницями й старші жінки неписьменні. Щоб обзаячити чужинців із історією України, закупили ми М. Грушевського Історію і Лесі Українки „Дух Полум'я“ до місцевої і стейтової бібліотеки.

Придбані гроші ми зараз же розділювали на всякі народні цілі, так що нераз лишались із кількома долярами в касі. Бувало, що в разі наглої потреби треба було на сходинах перевести збірку поміж собою, щоб тільки допомогти там, де справа вимагала. Через те в нас не було надміру членок, бо люди не все охотні жертвувати. Але ті, що витривали впродовж тих двадцять літ — це громадські

вироблені жінки, що ними може гордитись кожне товариство!

Найбільшу поміч, получену з великим вкладом праці дали ми у 1947 р., коли ми вислали на скитальщину понад 900 ф. сдягу і харчів. Нагородою для нас були десятки листів, що приходили від вдів та хворих.

Висилаємо завжди делегаток на збори ЗУАДКомітету й УКК. Помагаємо місцевій церкві, школі, оркестрі, а також американським добродійним установам.

Наш Відділ очолює п. Розалія Вецал, що походить із села Глібів у Скалатщині та приїхала до ЗДА молодою дівчиною. Вона є співосновницею Відділу і всіх 20 літ працює невтомно в уряді, то як секретарка, то як містогорова. Головує в цілому вже десять літ у Відділі, працюючи також у відділі ЗУАДК як урядничка. У склад теперішнього уряду входять: Ксеня Каролишин, касієрка, Марія Липська, рек. секретарка і Марія Колісник, фін. секретарка.

У листопаді ц. р. припадає 20-ліття заснування Відділу, яке думаємо відсвяткувати. Тепер плянуємо вшанувати пам'ять нашої дорогої іменниці й великої письменниці Ольги Кобилянської.

Марія Колісник, секр.

ДОПОВІДІ ПРО НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО

У лютому промовляла Савеля Стечиших у Т-ві Жінок-Універсанток у Саскатуні. Вона дала короткий огляд історії України, характеристику її побуту а потім перегляд українського народнього мистецтва. Свою доповідь ілюструвала прегарними зразками вишивок і писанок.

У тому ж місяці виступила Стефанія Пушкар у Пенсильвенія Гілд оф Крафтсмен у Філадельфії з доповіддю про українські писанки. Давши присутнім американським мистцям коротку характеристику писанки та її регіональних відмін, вона зясувала писання писанок при допомозі показу, що його перекладає молода писанчарка Ірина Осідач.

НАД МОГИЛОЮ СОФІЇ
ОВЧИННИК

Коли серед великої юрби з'являлася Софія Андріївна Овчинник, то кожен, що не знав її, мусів звернути на неї увагу. Її поважна постать, духовий аристократизм її обличчя, скромна зовнішність немов якоюсь внутрішньою силою заставляли поцікавитись: хто ця жінка?

А відповідь діставав тільки той, хто мав щастя послухати її доповідей, на сходах гетьманської організації в Дітройті. Тут її голос — все тихий і слабкий, — прибирав у той мент на силі і розвивав чітко думку за думкою. Кожну тему вона основно опрацювала й розглядала до глибини. Щойно тоді можна було збагнути, який багатий дух криється в немічному, схорованому тілі.

Софія Андріївна народилась у сімі Біловодів на Полтавщині у 1900 р. Освіту свою вона побрала в Полтаві, закінчивши історично-філологічний факультет. Як співробітниця Всеукраїнської Академії Наук у Києві вона пізнала там проф. Овчинника, з яким пізніше подружилась.

Важкий був шлях цього подружжя наукових працівників у підсоветській дійсності. Професора повів він через тюрму й заслання, а дружину його через важкі потрясення, що надщербили її здоров'я. Та всі ці удари не пригасили вогню, що жеврів у її душі. Вона перейнялась глибоко громадськими справами і боліла кожною невдачею. Вже на скитальщині приєдналась до ОУЖ, де й працювала широко й віддано як культ.-освітня референтка. Прибувши до ЗДА, вона стала культ.-освітньою референткою 5-го жіночого відділу Укр. Гетьманської Організації в Дітройті. За її ініціативою та редакторським наглядом постав перерісний журнал „Для України“.

Востаннє бачила я бл. п. Софію Овчинник, коли відвідала її літом 1951 р. в Ленсінг, Миш. Як звичайно кругом неї часописи, книжки, зшитки, листи. Вона вже дуже немічна, але не говорила про себе, а тільки про те, як поведе працю серед місцевого жіноцтва. Мені пригадалася одна розмова з нею в Ділінгені. Часто можна було завважити, що вона довго клячить і молиться перед престолом у нашій таборовій каплиці. (Софія Овчинник прийняла на скитальщині католицьку віру). Я спитала її раз, за що вона так ревно молиться. „За волю України!“

Союз Українок Америки розписав у березні б. р. конкурс на найкращу писанку.

Заклик цей зацікавив писанчарок. Зголосилися усі відомі, а також виявились деякі нові, разом 13 писанчарок із около 40 писанками.

Для оцінки писанок запрошено журі з мистців і знавців: Марія Морачевська, Філадельфія, проф. Володимир Січинський, Нью Йорк і Слава Сурмач Нью Йорк. Журі зійшлося 26 квітня у домівці Централі. Слава Сурмач виправдала свою неprisутність.

Переглянувши виставлені

відповідала вона мені зі сльозами в очах.

Та ніхто з нас не думав підчас нашої розмови в Ленсінг, що смерть перерве так скоро нитку її життя. Ще стільки плянів клубилось в її голові, ще стільки вона мала виконати! Та змучене серце не витримало напруги й перестало битись передчасно.

Із нею зійшла в могилу шляхетна, високо освічена жінка, свої сили поставила на службу своєму народові. Через важкі умовини життя вона не могла розвинути їх як слід. Але її глибока віра допомогла їй перетривати життєві удари й не заломитись. Її постать буде для нас завжди світлим спомином.

Стефанія Лужецька

Ділимося сумною вісткою з членками СУА, що дня 22 лютого в 54 році життя по короткій недузї відійшла на вічний спочинок членка 26 Відділу в Гемтремк Марія Кудла. Покійна походила в Езуполя, пов. Станіславів. До Америки приїхала молодою дівчиною в 1912 р. і тут вийшла заміж за Павла Кудлу. До 1949 жила з родиною в Ранкін-Пітсбург, Па. Потім перенеслася до Гемтремку, де стала членкою 26 Відділу. Залишила в смутку трьох синів самітних, одного жонатого, заміжно дочку і внуків. У панакхиді взяли участь рідня і членки Відділу. Потім перевезено тлінні останки на цвинтар у Пітсбургу, де спочиває її чоловік.

Спи дорога союзанко, нехай прибрана земля буде тобі легкою.

Т. Стельмах, секр.

писанки журі признало такі нагороди:

1. Марія Гаврих, Пеолі, Па. — дві писанки із Щиреччини коло Львова. Обі писанки відзначаються стилевістю під композиційним, технічним і традиційним оглядом.

2. Родина Процай, Мінеаполіс, — три писанки скомпановані на народніх мотивах. Ці писанки виказують багатство мотивів і кольористики та добру техніку.

3. М. Кравчук, Дітройт, Миш. — три писанки з Гуцульщини. Писанки виказують незвичайно прецизну техніку зі збереженням справжніх гуцульських мотивів.

Окрім того журі вирізило ряд писанок за їхні особливі прикмети: І так на першому місці стоїть гурт Олени Осідач, Гадсон, Н. Й. До нього належить її дочка Ірина Осідач, Пеолі, Па., і співробітниця Марія Колодій, Джанставн, Па. Гурт відзначається субтельною технікою та великою дбайливістю за стиль.

Анна Бодак, Бруклін, Н. Й. дала 4 писанки дбайливого виконання на народніх мотивах. Слід її відзначити як одну з перших писанчарок в Америці, що це вміння сюди привезла з Рідного краю.

Гурт бойківських писанок вказує дуже цікаві зразки. Катерина Стахнів, Ресін, Віск дала в писанках із Турчанщини чисто народні мотиви і мальовничий ефект. Ірина Волянська, Філадельфія у писанках із Старого Самбора дала чисто народні мотиви. Федь Тершак, Честер, Па., виказав у писанках із Вижлова — повіт Сколе — дбайливу техніку.

Слід згадати ще писанки Н. Стефюк, Торонто, Онт., Канада, з геометричними мотивами з Рожнова на Покутті.

Зовсім окремо журі оцінило писанки надіслані Оксаною Лятуринською, з Мінеаполіс, Мінн. Це є композиції на ґрунті народніх мотивів: „Ярило“, „Перунові коники“, „Квітки“ і „Зайчики“ Вони являються творчістю мисткині на ґрунті української культури, і є цікавою спробою нового підходу до писанки.

Більше уваги молошним продуктам

Набіл — це група продуктів, що відіграють важливу роль у харчуванні. Та нажаль не надаємо їм належної уваги. Нераз проходить день і два, а дорослі члени сім'ї й не покушають молока. А тут кругом бачимо інакше явище: і в приватних домах і по ресторанах та поїздах дорослі й діти п'ють молоко в однаковій мірі.

Наукові дослідження виказали, що молоко й продукти його виробу — сир, сметана, маслянка — мусять увійти у склад нашої щоденної поживи.

І справді, коли розглянути докладно, побачимо, яке джерело багатства знайдемо в недоціненому молоці та його виробках. У склад молока окрім казеїни, невеликої кількості альбуміни, входить товщ, цукор, вітаміни, ензими, вода й мінеральні солі. Кількість товщу та вітамін залежна до певної міри від годівлі худоби, а це зв'язане з порою року. І ось місяць травень, коли худоба виходить на свіжу зелену пашу, підносить зразу відживну вартість молока.

Із вичисленого вгорі бачимо, що молоко має в своєму складі всі засадничі відживні складники. Через те воно є харчевим продуктом повним. Окрім того складники в ньому є в найбільш відповідній формі для нормального розвитку дитини.

Білок молока є повновартісний й організм його легко засвоює. Товщ знаходиться у формі дуже дрібної емульсії, що улегшує його травлення. Усі вітаміни мають у молоці своїх представників у більшій або меншій мірі. У великій кількості знаходиться вітаміну А, потрібна для розвитку дитини. Є найбагатшим з усіх наших харчів джерелом вапна, але має також вистачальну кількість фосфору й інших мінеральних складників. Одинока

кількість заліза в молоці надто мала і невисілі покрити за потреби людини людського організму.

Дитина потребує впродовж цілого свого розвитку найменше 1 літру молока денно. Це не мусить бути чисте молоко, а молошні страви чи додаток молока до інших страв. Тільки при такій кількості можемо бути певні, що ціле заповнення дитячого устрою на білок, вапно й вітаміни буде покрито.

Доросла ж людина потребує принайменше пів літра молока денно, щоб запевнити організмові повне здоров'я, силу до праці та відпорність на різні шкідливі чинники. З огляду на вітамінну й ензиматичну вартість слід споживати молоко в сирому стані.

Але що молоко є наразе на різні бактеріологічні заваження, тому приходить нам у великоміському житті мати до діла з молоком пастеризованим. Це молоко підігріте кілька-разово до температури нижче випіння.

Коли ж приходить нам молоко гріти чи зварити, тоді треба робити це якнайкоротше та зараз його зжигати. Кількаразове варення молока зовсім невказане.

Підчас варення на поверхні молока твориться кожушок. У склад його входить товщ, казеїна, альбуміна й мінеральні солі. Буває, що хоч цього кожушка не любить й його усуває та з ним пропадає багато цінних складників. Тоді вже краще протерти кожушок через сито та влити його назад до молока.

Окрім солодкого молока маємо й квасне. Маючи відживну вартість воно впливає також додатно на травлення.

На ринку є доступне молоко різного роду. Буває з вищим або нижчим процентом товщу,

або зовсім без товщу, яке теж має свою вартість білкову.

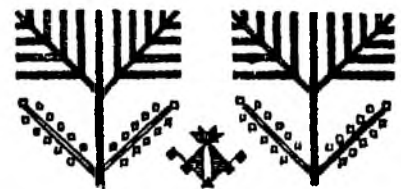
Із продуктів, що їх дістаємо з молока — слід назвати в першу чергу сир. Його можемо мати в великому виборі. Бувають сири свіжі та такі, що підлягають довгим та складним процесом ферментації. Сир має велику відживну вартість. Однак товстий сир є тяжко страшний.

Додаток сира до страв мучних, або яринних доповнює неповновартісний рослинний білок і може до певної міри заступити мясо.

Сметана багата у вітаміни, білок, товщ, мінеральні солі й ензими. У торгівлі є теж різні роди її, залежно від кількості товщу.

Як бачимо — молошні продукти мають широке застосування в нашій кухні, як для дітей так і для дорослих. Це повинна собі усвідомити кожна господиня.

Наталія Костецька.

ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У ВЕНЕЦУЕЛІ

Вже четвертий місяць існує в Каракасі дитячий садок, влаштований і ведений жіночою організацією. Садок приміщено в новозбудованому Народному Домі. Гуртує 25 дітей до 7 року життя. Провадить його дипломована вчителька, українка з Київщини. При садку є батьківський комітет, що складає всіх старань до придбання відповідного улаштування. Із доходу кількох імпрез закуплено гойданки і каруселі.

Садок перевів уже кілька виступів, як свято св. Миколая і 22. січня. На черзі є Шевченківське свято, що буде виведене тільки дитячими силами.

Сонце це здоровля, але ...

Гарно опалена шкіра в літню пору — це неабияка проблема у жінок (зчаста і в мужчин) усіх країн.

Опалювання не можна переводити нагло і щоб досягнути цей ідеал сезонної краси, треба раціонального перебування на сонці. Поспіх може викликати болючі і шкідливі наслідки.

Сонце світить найяркіше між 11 год. рано а 3 попол. Опалювання треба починати від 15 хвилин денно, підложивши наперед якийсь товстий крем. Вразливість шкіри не у всіх однакова. Чорнявки не такі вразливі, русявки більше, а найбільше рудаві.

Також не всі місця на тілі однаково вразливі. Згин суглобів або поза вухами треба найменше виставляти. Очі треба хоронити окулярами, волосся прикрити.

Невказаним також уживання алкоголю, бодай впродовж дня. Внаслідок такого напиту кров кружляє прискішено і че-

Чи доцільно збирати одяг?

Час від часу чуємо голоси, що залишенцям одягу непотрібно. Що куди краще — зібрати гроші й вислати їх туди, а вони за них закуплять усе потрібне.

рез це шкіра лиця і рук негарно опалюється.

Сонце висушує і старіє шкіру. Позволити собі на опалення можуть лише жінки з дуже масною шкірою, а навіть повинні. При нечистій товстій шкірі стосують опалювання, як лічного засобу.

Жінки, що мають нормальну й суху шкіру, повинні вживати відживних кремів до опалювання. Олійок чи молочно тут не допоможуть. Є також спеціальні креми — олійки до опалювання, що їх нераз шумно реклямують. Такі креми, коли вони виготовлені в відомій фірмі, мають хемічні складники, які фільтрують проміння до певної міри і зменшують небезпеку соняшного спечення шкіри. **Є. Янківська.**

Так говорять ті, що приїхали свіжо звідтіля, а також пишуть звідтіля у листах. Така допомога була б найлегша й найбільш доцільна.

Та допомогу треба міряти спроможністю країни. Мешканець ЗДА, що заробляє й не є обтяжений великою родиною, може зложити грошовий даток на залишенців. Він може навіть скласти його правильно, себто в повних відступах часу. Такі пожертви збирає ЗУАДК а також частина національного податку йде на допомогу Європі.

Однак мешканець ЗДА має спромогу виділити також де-що зі свого одягу. Він достатно зодягнений і часто одяг міняє, бо американські умовини того вимагають. Він не доношує взуття. Він не носить довго теплого вбрання, бо приморський клімат лагідний.

Чому не використати й цю спромогу пожертви? Нею користуються й інші допомогіві агенції, що тонами висилають уживаний одяг до Європи. Там завжди зможе та чи інша річ придатися, а зручні жіночі руки собі її приспособлять до вжитку.

Правда, що збираний одяг повинен бути в доброму стані. Лахміття не варто посилати, бо шкода навіть дешевого, військового порта на те. Також треба жертвувати речі чисто випрані. Навіть приношена річ зробить тоді краще враження.

Комітет "Мати й Дитина" вибрав собі цю скромну форму допомоги. Він свідомий її недостачі і труднощів. Одяг і харчі легше зібрати, але куди трудніше їх вирядити, себто упакувати й вислати до Європи. Також значно трудніше їх там справедливо роздати. Та жіночі руки не рахують труду й заходів. А стараються використати кожну можливість, щоби залишенцям допомогти.

Те саме з харчами. Мовляв, пішлить гроші, а вони собі харчу куплять! Може бути. Але коли взяти до рук олівець і обчислити вартість харчевої посилки з цукру і товщу включно з портом, то стане ясно, що за цю суму стільки харчевих продуктів в Європі не буде.

Перед нашим дзеркалом

(Косметичний порадижник)

У ч. 3 згадуєте про молочко, яке втирається рано у шкіру. Правду кажучи, я не розумію гаразд різниці між кремом, а молочком. Чи могли б Ви це мені пояснити?

Молочко належить до тих кремів, які повинна жінка вживати в день. Є ще й денні креми подібного складу. Всі ці косметичні засоби відрізняються від нічних кремів тим, що не входять в шкіру, а творять лише охоронну поволоку. На ній затримується пудер, що хоч пристає добре до шкіри, все ж затримується тільки на поверхні наскірка. Денні креми чи молочко є рівнож охоронним засобом проти атмосферичних впливів чи похвів.

Тому що молочко є в плинному стані, воно краще прилягає до наскірка і через те краще від крему. Жінки з нормальною і сухою шкірою повинні вживати лише молочка, яке має в собі товсті, відживні складники (маю на думці високовартісні вироби поважних фірм).

Одна знайома старша пані порадила мені вживати напару з румянку на мою суху шкіру. Ви не згадали про

те поміж домашніми середниками й тому я хотіла б знати, чи цей засіб добрий та як його приміювати?

Ніна

Добре також прикладати два рази в тиждень гарячий компрес із румянку. Робиться це ввечері по очищенні шкіри. Напарити румянок (на літру окропу всипати ложку румянку), намочити в ньому рушник і змінити гарячий компрес два-три рази. Потім вмасувати відживний крем (обстукуванням), а по масажі приложити кілька зимних компресів, сильно викручених.

Вже появився в розпродажі 4-тий том

ДИТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ

Докії Гуменної

виданий накладом та зусиллям авторки

ЦІНА \$2.50

Можна замовити в Централі СУА

866 N 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Українська вишивка

ВИШИВАНА СУКОНКА

Кожна мати хотіла б причепурити свою дитину. Чи є краща прикраса для дитячого личка, як вишивка? Вже змалку привчаємо дитину шанувати й любити своє. Літня пора, коли дитина легко зодягається, дає багато нагод до того. Кожна легка ясна суконочка, навіть готово куплена, може бути прикрашена вишивкою.

Подаємо модель батистової суконки для 4-літньої дівчинки. Вгорі вона надточена гезкою, нижня частина густо наморщена. Спід широко загнений, щоби можна її спустити. Короткі рукавці.

Вишивка приміщена вузьким взірчком на гезці і покидана більшим мотивом на подолі суконки.

Для

СВЯТА МАТЕРІ
знайдете матеріал
у збірнику

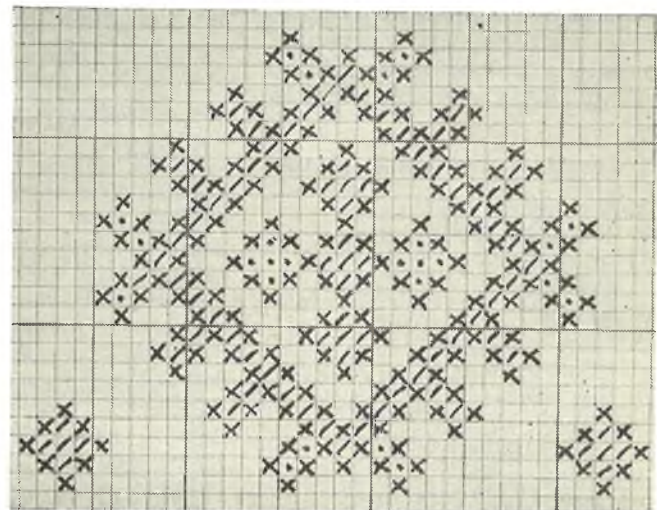
„ВЕСНА“

упорядкованому М. Юркевич

Замовляти в Централі СУА
за надісланням 50¢

Буковинський взір.

Легкий мотив із Буковини виконаний хрестиками у трьох кольорах. До вишивання вживати ниток Д.М.Ц. хх хх помідорова ч. 900, // // синя, ч. 518 і зелена ч. 703.

Січеники з хроном

Потрібно для 4-6 осіб:

- 1 ф мяса телячого
- ½ ф мяса вепрового
- 4 грінки білого хліба
- 2 яйця
- 1 ложка підсмаженої цибульки
- сіль, перець

До начинки:

- 1 ложка муки
- 1 ложка масла
- 1 жовток
- 2 ложки тертої булки
- 1 ложка тертого хрону
- 2 ложки товщу до смаження

Хліб намочити в воді і видушити. До меленого мяса подати всі приправи і дуже добре вимісити. Поділити на частинки. Приладжувати начинку, а саме втерти масло, додати жовток, терту булку, хрін і добре вимісити. Частинки мяса сплющити на руці, наложити ложочку начинки, стулити разом і виробити кулю. Обтачати в муці, підсмажити з усіх сторін на гарячому товщі. Залити хріновою підливою і раз заварити. Дуже добрі до гречаної каші.

Хрінова підлива

- 1 шклянка буліону (росолу)
- ½ шкл. сметани
- 1 ложка муки
- 1 ложка хрону
- 1 ложочка соку з цитрини
- сіль

На кипячий росіл влити сметану, розколочену з мукою і хроном. Раз заварити. Додати соли і соку з цитрини до смаку.

Телятина у грибовій підливі

Потрібно для 4-6 осіб:

- 1½ ф меленої телятини
- 4 грінки хліба
- 1 ложка масла
- 2 жовтка
- 2 білка
- 1 ложка муки
- сіль, перець

До підливи:

- 1 ф печеричок
- 1 шкл. води
- 1 ложка масла
- 1 цибуля

- ½ шкл. сметани
- 1 ложка муки
- сіль, перець

Хліб обрізати зі шкірки, намочити. Втерти масло з жовтками, додати хліб і з мясом добре вимісити. Під кінець додати білка, легко вимішати і виробляти кулі. Обтачати в муці.

Печерички обібрати, (стягнути верхню шкірку), покраяти. Посічену цибулю підсмажити ясно на маслі, вкинути туди печерички, підлити водою і душити. Коли печерички зварені, залити сметаною з мукою.

Вкладати на кипячу підливу мясні кулі. Нехай раз закипить а потім варити їх на легкому вогні 20—30 хвилин.

Подавати з кашею. Годиться для людей, що не можуть їсти смаженого мяса.

Шпараги з яйцями

Потрібно для 4-6 осіб:

- 1 ф шпарагів
- 6 яєць
- 1 ложка масла
- 1 ложка муки
- 1 шкл. молока
- 1 ложочка соку з цитрини
- сіль, перець

(Стягнути верхню шкірку)

Шпараги почистити, помити і покраяти на кусники. Зварити в посоленій кипячій воді. Зварити твердо яйця і покраяти в кружальця. Зладити ясно за смажку з масла й муки, залити молоком і заварити. Додати соли і соку з цитрини до смаку. Уложити шпараги в огнетривалій мисці, наложити зверху яйця і залити це підливою. Запекти у печі на 450 ст. впродовж 15-20 хвилин.

Птисі з кремом кавовим

Потрібно:

- 3 унції масла
- ¼ л води
- ¼ ф муки
- 4 яйця
- трішки соли

Заварити воду з маслом і сіллю. На кипячу воду всипати муку, зняти з вогню і добре вимішати, щоб не було грудок. Підсмажити хвильку на вогні, добре мішаючи, щоб тісто було гладке. Зняти з вогню знов і по одному вбивати яйця. Добре терти.

Вимастити бляху і накладати ложочкою кульки величини малої цитрини, у певних відступах. Пекти на 375 ст. впродовж 10 хвилин, потім на 350 ст. впродовж 10 хвилин, а вкінці на 300 ст. впродовж 5 хвилин. Підчас перших 15 хвилин не відчиняти печі. По спеченні вібрати обережно, укладаючи одне коло одного, нехай прохолонуть (не одне на друге!). Перекроїти ножем, начинити бітою сметаною або кремом, прикрити і посипати грубо цукром-мучкою.

Кавовий крем

Потрібно:

- ¼ л сильного напару з кави
- 4 жовтка
- 3 ложки цукру
- 2 унції картопляної муки
- ¼ л. молока
- ¼ ф масла

Розтерти жовтка з цукром і додати каву. Заварити молоко, а окремо розмішати в дрібці зимного молока картопляну муку. Влити муку на кипяток і заварити. Кипячим залити жовтка і добре розмішати. Холодним кремом начинити птисі.

УВАГА!

ЧЕСТЕР ПА. І ОКОЛИЦЯ!

УВАГА!

2-ий ВІДДІЛ СУА В ЧЕСТЕР, ПА.

з а п р о ш у е

все українське громадянство міста Честер, Па.
та околиці на

25-літній Ювілей свого існування

Свято це відбудеться БЕНКЕТОМ В НЕДІЛЮ, 25 МАЯ 1952

о годині 3-ій по полудні

в УКР. НАР. ДОМІ при 4-ій і Ворд (4th & Ward)

ВСТУП НА БЕНКЕТ \$2.00

Ювілейний Комітет.

НАШИМ МАЛЯТАМ

МАМІ

Це для тебе, мамо,
Квіти ці приношу,
Довгих літ, здоров'я
В Бога тобі прошу.

Мамо любя, мила,
Ти моя єдина,
Лиш тобою повне
Серце моє нині.

Л. Гаєвська

СОН ГАНУСІ

(До мел.: Там на горі сніг біленький...)

Нічка тиха, нічка ясна,
Ген, на небі Діва красна,
Свята Дівонька Марія
У Ганусі в сонних мріях.

Снить Гануся дивні-дива:
Серед неба свята Діва,
Її хуста вниз спадає,
Всю Україну застеляє.

Дітоньки кругом кружляли,
Святу хусту цілували.
Діва ручки піднімала,
Діточок благословляла.

Тітка Іванка

МОЯ НЕДІЛЯ

Коли б мені швидше
Неділі діждати,
Піду в церкву помолитись
За маму і тата,
За здоров'я, щастя
І за Божу ласку,
За любов до Правди, праці
І до обов'язку.
Коли б мені швидше
Неділі діждати,
Піду в гості до Оленки
Книжку оглядати.
Книжечка хороша,
Образків багато —
Будем гарно забавляться,
Як і слід у свято.
Коли б мені швидше
Неділі діждати,
Побіжу я в парк зелений
З вітром погуляти.
А у парку діти
Гожі та веселі —
Мушу з ними політати
Раз на каруселі!
А прийду додому,
Висплюся ніврочку
І скажу уранці мамі:
„Хочу до садочку!“

Роляник

МАТЕРИНА ШАПОЧКА

(На мотивах шведської нар. казки)

У бідної вдови був син Андрій, та такий вдався розумний і добрий, що мати любила його більше всього на світі.

Пізними вечорами сідала вона біля малої лямпочки і гаптувала синові шапочку... Гарну, гарнесеньку, з червоного оксамиту, золотими ниточками шила, дрібними перлами-сльозами вишивала, синові подарувала...

Зрадів Андрійко, шапочку вбрав, матері подякував і вийшов гуляти. Іде він, іде і зустрічає дроворуба, що віз повну фіру дров. Той чоловік відразу помітив чудову хлопцеву шапочку і йому схотілося своєму синові такої самої.

— Подаруй мені, — каже дроворуб, — те, що в тебе на голові, віддам взаміну повний віз дров, та ще й одного коня.

Але хлопчик не хотів. Дрова в печі згорять, кінь із туги за господарем змарніє, а я лишуся без маминої шапочки. Другої такої ні купити, ні заробити не можна.

Пішов Андрійко стежечкою понад став, сів на березі і спочиває. А плесо чисте, прозоре, мов дзеркало... Глип хлопець у воду, а він справді не той став. Шапочка, не шапочка, мов корона, так і грає перлами і самоцвітами. Зрадів Андрійко, засадив мамину шапочку міцно на голову і подався дорогою через місто, на базар. Товстовида перекупка сиділа за прилавком і продавала червоні яблука. Як побачила хлопця в чудовій, гаптованій шапочці, їй так схотілося такої самої для себе. О! тоді напевно всі купували б пахучі яблучка, всі приходили б дивитися на оксамитну шапочку...

Але Андрійко не проміняв шапочки ні за кіш чудових яблук, ні за золоті груші, ні сливи, які йому пропонувала перекупка. Сполудня хлопець зайшов у велике, гарне місто. Чиє це було місто, він не знав, але дуже хотів, щоб усі, що живуть в тому місті і в палаці, що був там, бачили його шапочку. Біля входової брами зустріли хлопця вартові.

— Ти якого короля син? — спитали і поклонилися йому низенько, аж до самої землі. Та не встиг Андрійко відповісти, як мармуровими сходами зійшла гарна, молоденька царівна,

взяла його приязно за руку і повела в палац. О! якже ж там було гарно. Усі сходи вистелені м'якими килимами, світла горять, дзеркала світяться, блистять золоті прикраси...

Царівна посадила Андрійка на королівське крісло і заговорила:

— Яка в тебе гарна, гаптована шапочка. Мій батенько такої саме шукає, бо в нього голова болить від тяжкої королівської корони. Твоя шапочка, це не звичайна собі, а така, що королеві заступить золочену корону. Хлопчик налякався і міцно, міцно обома ручками вхопився за шапочку.

Якраз відчинилися двері і в кімнату ввійшов король з цілим своїм почетом... Він зняв свою багату, дорогими каміннями обтикану корону, і простягнув хлопцеві.

— На, бери, — сказав він, — а віддай мені свою, оксамитну шапочку, вона мені пригодиться, краще золотої...

Андрійко заперечив головою. — Ні, не віддам — сказав він — моєї шапочки нікому, не проміняю її за найбільші багатства.

— Чому? — запитався здивований король.

— А тому, — відповів хлопець, — що мою шапочку гаптувала Рідна Мати. Вона в мене одна на світі і маминої шапочки не проміняти мені за всі багатства твого королівства.

Подобався королеві такий добрий і розумний хлопець. Він нагородив його великим майном і велів відвезти додому королівською каретою.

О! як часто міняють люди „материну шапочку“ за будь-які маловартісні речі!.. Іванна Савицька

МОЯ МАМА НАЙДОРОЖЧА

Слова і музика Г. Ліська

Моя мама все уміє,
Все робить сама,
Вчить мене усе робити,
Мене догляда!
Моя мама найдорожча
краща всіх! (двічі)

Мама вміє відгадати,
Що в мене болить.

Мама знає, що я хочу,
Бути чемним вчить.
(приспів)

Моя мама — українка
Любить рідний край,
Вчить мене — за Україну
Господа благай!

(приспів)

ЩАСЛИВИЙ „МАМИН ДЕНЬ“

Нуся мала приятельку Зеню. У Нусі були батьки, а Зеня була сирітка. Її батьки загинули при кінці війни в Німеччині, а Зеня-сирітка опинилася враз з іншими бездомними дітьми в сиротинці в Америці. На просьбу Нусі Сестри дозволяли часто Зені перебувати у родині Нусі, а під свято чи неділю, навіть дозволяли їй переночувати.

То ж то була радість для обох дівчаток! Не було кінця грі, сміхові в дитячій кімнатці. Всі ляльки, медведики, паячки мусіли брати участь у цій грі.

Так було і сьогодні, напередодні „Маминого Дня“. Обі дівчинки щось довго шептали, то вибігали до крамниці, то приносили якісь пакуночки під фартушком. Словом, у великій таємниці перед мамою приготувляли якусь надзвичайну несподіванку. А ввечері міг лише тато дещо про ці тайни довідатися. Перед мамою була дитяча кімнатка зачинена і вступ заборонений.

І прийшов цей великий день. Раненько схопились дівчатка з постелі. Помогли собі взаємно при вбиранні і чесанні, а потім приготувляли для мами дарунки і повторяли віршики. Ждали нетерпеливо, аж Нусі тато дасть їм знати, що вже пора зложити мамі бажання. Нарешті отворилися двері вітальні і тато запросив дівчаток увійти.

І тут сталася велика несподіванка. Крізь відчинені двері кімнати увійшла сама Зеня-сирітка. Нуся-доня зосталася за дверима й лише заглядала крізь шпарку відхилених дверей.

Зеня зложила побажання, сказала віршик і подала квіти. Мама, зворушена побажаннями сирітки, пригорнула її до серденька і щиро поцілувала.

..Щойно тоді, на заклик тата, увійшла несміло Нуся. Вона спинилась зняквовіло і мало що не заплакала. Мама простягнула до неї руки:

— Що з тобою, дитинко? Ходи ближче! І пригорнула доню до себе. А вона крізь слези:

— Мамусю! Я навмисне пустила Зеню першою, бо я хотіла, щоби мама обняла Зеню, а потім мене. Бо ви мене пестите щодня і я вас маю цілий рік. А Зені нема кому попестити... вона не має матусі. Нехай і вона знає, як то любо, коли доню пригубить правдива, „рідна“ мама. І це, це... моя велика несподіванка!

По цих словах хвилинку всі мовчали. Потім мама притулила обі дівочі голівки до грудей та гладила їх. А потім спиталася:

Нусю, а ти дуже любиш свою подругу Зеню?

— Дуже! Так що ніколи не хотіла б розлучатися з нею!

— І не будеш більше розлучатися — сказав поважно тато. Від сьогодні Зеня зостається в нас раз на завжди, як друга наша доня. Ти, Нусю, не маєш брата, ні сестрички. І от сам Бог посилає тобі сестричку, бо дав нам знак через твої слова!

Нуся вхопила свою нову сестричку за руки і давай на radoшах стрибати, качатися по софі та викрикувати: — Сестричка, сестричка! Моя, раз на завжди!

ПРИВІТ НАШІЙ МАМІ

Усміхнися сонечко,
З неба, з висоти,
Нашу лобу матінку
Нам озолоти.
Ой, прилинь же, пташечко,
З тихого гайку,
Заспівай матусенці
Пісеньку дзвінку.
Розквітайте, вийтеся,
Запахні квітки,
Устелить листочками
Мамині стежки.

Ой, бо наша матінка —
Ангел на землі,
І за неї моляться
Діточки малі.
Рідна мамо-матінко,
Довго нам живи,
А її Ти, Господи,
Поблагослови!

Р. Завадович

КВІТИ

Під віконцями на сонці,
у весняному саду,
у земельку, як в постельку,
я насінничко кладу.

Сонце, смійся! Дощик, лийся!
Линьте, краплі, до землі,
щоб на грядках у зернях
кріпли паростки малі.
Прийде літо, будуть квіти,
будуть в мене восені
у віночку на голівці
чорнобривці запахні.

Наталія Забіла

СОНЕЧКО

Засвітило сонечко
Прямо у віконечко
Промінем ясним...
А ми разом з котиком,
Котиком-Муркотиком
Будем гратись з ним...
Вчинимо віконечко,
Зловимо ми Сонечко
Золотенький мяч.
Як спатоньки ляжемо,
Казочку розкажемо —
Сонечко, — не плач!...
Ой, тікає Сонечко.
Від дітей віконечком,
Тільки плиг, та й плиг,
Навіть, сірий котичок,
Котичок-Муркотичок
Вхопити не встиг...

Іванна Савицька

А мама встала й подала татові руку:
— Дякую тобі, мій друже! Сьогодні великий для мене „Мамин День“.

Олена Цегельська

BRANCHES OF UNWLA

SPONSOR EASTER PROGRAM IN DETROIT, MICH.

It was a festive day on April 27 at the International Institute in Detroit. The Branches 37, 58, and 61 of Soyuz Ukrainok as well as the Ukrainian Graduate Club of Detroit have sponsored a presentation of Ukrainian Easter programme in the Hall of Nations, International Institute, with Miss Anastasia Volker, member of the Board of Directors of International Institute here, and Board member of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, as chairman.

Mrs. Svyatoslava Berezowska has been working for more than a year with 30 girls and boys to prepare the programme for this occasion.

Dr. Vasyly Wytwytsky gave a summary of Ukrainian Easter customs, in English. There was a

tableau of blessing of Easter food in churchyard. The stage scenery was painted by renowned artist Edward Kozak.

There were six songs and "hahilky" performed by the young assemblage under direction of Mrs. Berezovska. The girls and boys wore Ukrainian costumes.

The Ukrainian and non-Ukrainian public enjoyed the lively and gay presentation of old Ukrainian customs.

In an adjoining room a traditional Easter table setting was displayed. The Easter "paskas" and "babkas" were baked by the members of our Soyuz Ukrainok. There were likewise many Ukrainian Easter eggs, or "pysanky," beautifully done, which supplied a colorful aspect for the table.

Junior Leaguer

BOOK REVIEW

"SLAVISTICA" is a series of publications relating to Slavic languages, literatures, cultures, ethnography, archeology, ancient history, etc., with special attention to the problems of the Eastern Slavic world. To date ten issues have been published in Canada, edited by Jaroslav B. Rudnyckyj.

The tenth publication, which deals with one of the most important phases of the Ukrainian problems, i.e., the various names by which our people are known, is entitled "The names 'Rus,' 'Russia,' 'Ukraine' and Their Historical Background," and is written by George W. Simpson, Chairman of the Department of History at the University of Saskatchewan.

Due to the fact that the great variety of names exist and are frequently misused, not only the general public has been confused,

but also many of the members of the ethnic group themselves, with the tragic result that many people now identify us with Russians. Prof. Simpson presents a complete, yet brief explanation of the origin and usages of the many terms from the 9th Century to the present day, including the terms used in Canada and the United States. The author's style is most interesting and as mentioned before the work is not lengthy, thus it can be read very rapidly.

Since Professor Simpson has provided such a reliable and authoritative account of the historical development of the terms "Ukraine" and "Ukrainian," it is recommended as an invaluable source of information on the subject. This booklet is inexpensive and may be obtained at UVAN P.O. Box 3597, Station B., Winnipeg, Manitoba, Canada.

MESSAGE OF SYMPATHY

On the sad news that King George VI of Great Britain died suddenly, Mrs. Olena Kysilewska, President of World Federation of Ukrainian Women's Organizations sent a message of condolence to reigning Queen Elizabeth II, Buckingham Palace, London and to the Governor General of Canada in Ottawa.

The following acknowledgements have been received:

BUCKINGHAM PALACE

4th March, 1952

Mrs. Olena Kysilewska, Pres.
World Federation of Ukrainian
Women's Organizations,
90 Ossington Avenue,
Ottawa, Ontario

Dear Madam,

I am commanded by The Queen to express to you and to all those on whose behalf you wrote her sincere thanks for your kind message of sympathy in her great loss.

Her Majesty greatly appreciates their thought of her and her family at this time.

Yours truly,

Edward Lord.

GOVERNMENT HOUSE

Ottawa

Office of the Secretary
to the Governor-General

13th February, 1952

Mrs. Olena Kysilewska, Pres.
World Federation of Ukrainian
Women's Organizations,
90 Ossington Avenue,
Ottawa, Ontario

Dear Madam,

I am desired by His Excellency the Administrator to acknowledge the receipt of your message of sympathy and to inform you that your kind message of condolence will be transmitted to Her Majesty The Queen.

Yours sincerely,

J. F. Delaute

Ass't Sec'y to the
Governor-General

UKRAINIAN DINNER

SERVED AT THE INTERNATIONAL INSTITUTE IN
PHILADELPHIA, PA., WEDNESDAY, APRIL 30, 1952

(Recipes from Ukrainian Cook Book)

Sorrel Soup (Serves 6) (sour soup)

6 cups water
½ lb. soup bone
1 lb. (2 cups) assorted raw vegetables, chopped (carrots, cabbage, celery, onion, etc.)
1 coup sorrel, chopped fine
½ cup sour cream
1 T. flour
Salt and pepper to taste
1 T. dill (fresh or dried) chopped fine
1 T. parsley, chopped fine
3 hard boiled eggs

Simmer soup bone and assorted chopped vegetables for 1 hr. Add sorrel and boil for 10 min. Remove bone, saving small pieces of lean meat and returning them to soup stock. Blend sour cream and flour and add to stock. Bring to a boil again. Add salt and pepper to taste, dill and parsley.

Place ½ hard boiled egg, yolk side up, in bottom of soup plate, and serve soup hot or cold.

* 1 T. of dill pickle, chopped very fine, may be substituted for fresh or dried dill.

If you serve soup cold, be sure to chill the cups or plates well.

Rolled Stuffed Veal (4 servings)

1½ lb. veal steak
1 clove garlic (or more, if you really like garlic!)
½ tsp. salt
½ lb. ground boiled ham
4 slices white bread pulled apart, soaked in water, and then squeezed dry
¼ tsp. pepper (no salt as the ham is salty enough)
1 egg
1 onion chopped
1 T. fat
2 T. fat
1 chopped onion
1 cup water

Place meat on bread board and pound well until thin enough to roll. Crush garlic into salt and pat evenly over the flattened veal steak. For the filling:

Brown onion in fat and add to the bread squeezed dry, the whole egg and pepper. Mix and knead well into ground ham. Spread this mixture over meat. Roll up tightly and tie in several places. Roll well in flour and place in a very hot pan in which the second amount of fat has been melted and the onion browned. Roast at 400° until meat is well browned. Add the cup of water and reduce heat to 300°.

"Pysanky" on TV

Ukrainian Easter Eggs were the topic of the Tri-State Farm Service program on Saturday, April 12th, at 12:30 p.m. on Station WPTZ, Channel 3.

Adelaide Petruncio of Junior League Br. 52 of Philadelphia discussed and illustrated the eggs which were provided through the courtesy of the Bazaar Cooperative Ass'n, and dolls which were from the UNWL. Though the time was too short to do justice to such an extensive and fascinating topic, Mrs. Petruncio commented briefly on the history, process and symbolism of "pysanky."

Cover and roast 1 hour basting two or three times.

Serve on hot platter covered with the juices from the roasting pan.

Beets with Apples (Serves 4-6)

1 lb. beets
1 T. fat or butter
1 T. flour
½ cup sour cream
½ lb. peeled and shredded apples * (about 3 medium apples)
1 tsp. sugar
Salt and pepper to taste

Wash and boil whole beets until tender (about 45 minutes). Skin and grate beets.

Melt fat and blend in flour, stirring constantly, until slightly browned. Add the sour cream and stir until smooth. Bring to a boil. Add beets. Add shredded apples and sugar. Season to taste. Serve hot.

* If apples aren't tart enough, add a little lemon juice.

Lemon Almond Pastries (Delicious with afternoon Tea)

4 cups flour
½ lb. butter (1 cup)
2/3 cup powdered sugar
4 T. ground blanched almonds
4 T. lemon juice
2 egg yolks

Sift dry ingredients. Cut in the butter. Add lemon juice, ground almonds and slightly beaten egg yolks. Stir well. Knead dough slightly. Turn out on a floured board; roll into a sheet one-half inch thick; cut out rounds with a cookie cutter and bake in a moderate oven (300°) until golden brown.

76 TRADITIONAL
RECIPES FOR
TODAY'S LIVING

*Beautifully Bound
Easy To Use*

**76 UKRAINIAN
TRADITIONAL RECIPES**

For Today's Living

**Every Proud Housewife
Should Own a Copy**

*Order NOW for yourself and
GIFT copies for your friends*

PRICE \$1.50 PER COPY

**International
Institute**

**645 NORTH 15th STREET
PHILADELPHIA 30, PA.**

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

На новий шлях

У плянуванні нашої роботи, у шуканні шляхів її — ми натрапили на нове й дуже цікаве насвітлення. Свій голос подала уродженка східних земель України, п. Олександра Сулима. Знаємо її з виступів та її праці для конгресу Світового Союзу Матерей у 1950 р. у Парижі. Тому й прислухаємось із зацікавленням до її думок та даємо їм місце на нашій сторінці.

Її становище до змісту праці СФУЖО випливає з факту, що жіночий рух на західно- і східно-українських землях пробігав відмінним шляхом. І тут, і там він відгукнувся на кличі західно-європейських еманципаційних ідей. У Галичині він закріпився датою 1884 р., себто основинами першого жіночого товариства. Та на Великій Україні, дарма що жіночий рух не прибрав зорганізованої форми, тяга жінок до освіти, до участі в громадському житті — прокинулася була ще раніше. І тоді, коли в матеріальній вбогості галицького світу жіночий рух не міг узяти широкого розмаху, то на Придніпрянщині він виказує більшу наснагу й ширину дії.

Та в наступнолу двадцятилітті розвій його пішов зовсім іншим шляхом. Жіночий рух на західно-українських землях увійшов у маси, скопивши жінку-міщанку і жінку-селянку. Він здобув жінці місце у власному громадянстві, він виявив себе успішно на міжнародному форумі. Методи його праці були запозичені в західно-європейських народів.

Але боротьба за існування в рямцях чужої держави, вимагала від жінки особливої готовності й національної зрілості. І в цій боротьбі вона знайшла своє місце — чи то йдучи в підпілля, чи то допомагала розбудувати своє економічне життя.

Зовсім інакше проходив шлях жінки на Великій Україні. Революція відкрила перед нею всі можливості самовияву. Жінка східних земель уже була підготована до того. Тому й під час короткого тривання нашої державності вона не творила окремих жіночих організацій, а включилася відразу в будівництво нашого життя. Це продовжувалося також під режимом окупанта, коли то творчі сили України буйно проявили себе в 20-их роках в усіх галузях нашого життя. Вона

знайшла в рівній мірі і в рядах спротиву, себто в підпільних організаціях СВУ і СУМ-і.

Хвиля терору, що розігрався проти будівничих нашого життя, торкнулася її в рівній мірі, як і чоловіків. Вона змела її з керівних постів у кооперації, шкільництва, мистецтві — вона вирвала її і з родинного середовища, коли воно чимсь було підозріле. Жінка ця перенесла на своїх плечах процес СВУ, голод і Ёжовщину і понесла в далекі тайги Сибіру свідомість свого чину. Ті, що залишилися — відстояли в найтрудніших умовах своє й своєї сімі фізичне існування.

Оцей шлях жінки східних земель перескочив усі еволюційні етапи заходу. Він перейшов крізь велику напругу боротьби нації за існування і сформував жінку в міцну, свідому своїх спромог істоту.

Ясно, що шлях західно-українського жіноцтва — поруч того — видається дрібним, дарма, що ним ідуть ще й інші народи в світі. Не місце тут застанувлятися, котра форма має більше оправдання в нашій теперішній дійсності. У минулому вони своє завдання сповнили. Яким шляхом іде тепер жінка на рідних землях — не знаємо. Вісім літ це шмат часу й різні суспільні експерименти могли перетворити її так, що ні західні ні східні емігрантки тепер не вміли б промовити до неї. Та важне те, що вони зливаються в одне в обличчі спільної загрози.

А наше завдання тут? Ми, — що вийшли з рідних земель на знак протесту проти хижого окупанта — бачимо перед собою окреслені цілі. Ми хочемо виявити світові наші домагання, відстояти наше право на життя. Байдуже чи шляхом зорганізованого виступу, чи в щоденному співжитті, доказом нашої життєздатності чи пропагандою нашої культури. Для такої ролі потрібно нам вказівок і напрямних. Треба нам також вивчити країну і спосіб думання людей, де ми живемо. Всі ці завдання вимагають організованості й сили. Тільки таким способом зможемо їх виконати, тільки так зможемо зберегти якнайдовше всю еміграційну масу. Бо повернутись нам треба не тільки з програмою, а з певним осягом знання, досвіду й проробленого в користь нашої Батьківщини.

ЩИРА ДЯКА

Сердечне Спасибі всім моїм приятелькам й приятелям, які з різних сторін прислали мені привітання з нагоди щасливого видужання як і з нагоди Воскресення Христового.

Зокрема щиро дякую за святочні привітання, надіслані на мої руки з усіх кінців світу для проводу СФУЖО й усіх наших співробітниць. Такі сердечні привітання прийшли: від централі ОУК з Канади, Централі СУА з Америки, від ОУЖ в Німеччині, Англії, Бельгії й Венесуелі, від СУ Австралії, СУ Аргентини, від жіноцтва Франції, від новозаснованого відділу СУА в Рочестері й других країн. Такі докази признання й прихильності дійсно підбадьорюють й додають нових сил до праці! Закінчу цю подяку словами нашої цінної співробітниці з виховної ділянки пані І. Петрів з Бельгії:

„Нехай нас усіх кріпить віра, що прийде, бо мусить прийти, час нашого народного і державного Воскресення.

Нехай Ваші зусилля, достойна наша провіднице і труд всього українського зорганізованого жіноцтва, заважить у вимірі Божої справедливості і приблизить час нашого визволення.

Дай Боже, щоб ці наші бажання щасливо завершилися!

Олена Кисілевська

До цього в рівній мірі обов'язані всі жінки-українки. Здається, що дотеперішній шлях українки-наддніпрянки дає всю запоруку успіху в такій роботі. І тут вириває на всю ширину питання: чому її досі в ній немає?

Справді, чому? Всякі дрібні причини чи упередження не оправдують її в обличчі історії. Її місце у провіді й у лавах активних працівниць українського зорганізованого жіноцтва. Її кличе тепер конечність творення й будівництва нашого життя. Шлях до цього кожній відкритий. Формування жіночого руху на еміграції повинно бути завданням не тільки одної групи.

Є українки східних земель, що вже внесли багато своїх проблем у працю СФУЖО. Та чисельно їх ще мало. Тому не можна говорити про втрату їхнього обличчя на терені СФУЖО. Діло є твором живих людей. Щойно тоді зможемо знайти синтезу того, чого вимагає від нас хвилина, коли творитимуть її всі групи українського жіноцтва.

До програми СФУЖО

Створення Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, було значним формальним кроком у розвитку українського жіночого руху. Виникла українська універсальна база для діяння українського жіноцтва на міжнародному форумі, створилася також формальна можливість широкого обміну досвідом усіх клітин жіночого руху, формальні умовини для дальшого духового росту наших жінок.

Але на жаль ці формальні можливості не використано до тепер належно повнотою посутньо. Інерція, законсервованість, що їх виробила практика жіночого руху в передвоєнній Галичині та за океаном, привели до того, що нинішня СФУЖО не притягнула до себе все живе і творче з нової еміграції з підсоветської дійсності. Щоправда, є в жіночих організаціях, об'єднаних навколо СФУЖО, окремі індивідуальності із нової східноукраїнської еміграції, але частина з них почуває себе не цілком задоволеними з того стилю роботи, який є характерний СФУЖО, частина приналежність до нового оточення і загубила своє власне обличчя, а дехто цього власного обличчя не має, ідучи в СФУЖО з мотивів кар'єристичних чи яких інших. Більшість українського жіноцтва з нової наддніпрянської еміграції, залишилася цілком у стороні від клітин жіночого руху СФУЖО.

Це не випадково. Ідея соборності для нас всіх важлива в першу чергу як ідеал політичної соборності українських земель. Але на цьому ідея соборності аж ніяк не вичерпується, вона потребує свого втілення в психологічній соборності, в духовому зближенні між жіноцтвом всіх українських земель. Натомість у СФУЖО маємо одну виразну тенденцію: культивування ідеалів, поглядів, уподобань, навичок жіноцтва українського Заходу.

Не шукаймо в цьому чийсь зловмисної волі. Це саме явище спостерігаємо не тільки в жіночій діяльності, але й у праці деяких наших політичних та суспільно-громадських організацій у цілому. Але біда в тому, що СФУЖО не знайшла в собі сил усвідомити небезпеку і активно протиставитись їй.

Програма СФУЖО зазначає, що в советських обставинах українське жіноцтво не мало своїх жіночих організацій, тоді як на західних українських землях жіночий рух розвивався. Це правда, але це ще не даказом того, що

українська жінка з підсоветської дійсності, вийшла духово, морально й інтелектуально біднішою від своєї західної посестри. Українка над Дніпром мусіла витримувати нарівні з чоловіком удари ворожої окупаційної системи. Вона в боротьбі не завжди залучувалася, але часто й гартувалася і вийшла на еміграцію змужніла, всебічно розвинена, з кругом інтересів, який ні в чому не поступається чоловічому.

Щоправда, советські обставини притлумили в ній у багатьох випадках своєрідно-жіноче, яке вона вже в еміграційних умовах швидко віднайшла. Однак її вже не відвернути від усього того, чим живе й цікавиться чоловік, вона з запалом будуватиме українське життя, в усіх тих ділянках, які піддаються її фізичним силам.

СФУЖО поставила собі державницькі українські цілі у своїй діяльності. Це надзвичайно позитивний момент у програмі Об'єднання, хоч і висловлений він, як і вся програма, з недостатнім умінням і ясністю. Але якщо СФУЖО має перед собою українські державницькі цілі, то треба бути послідовним. Коли боротьба за Українську Соборну Державу перейде в завершувальну й вирішальну фазу, коли розгорнуться переможні бої українських військ на нашій Батьківщині, тоді і СФУЖО повинна перенести центр своєї праці на Україну. А якщо так, то яким же надзвичайно важливим завданням є для всіх нас — розуміти українську жінку, яка виростає в советських обставинах, яка навіть в обставинах колоніального рабства разом із мужчиною творить певні життєві цінності.

Коли кращі, ідейніші з нас прийдуть на Україну, то на весь зріст постане питання, як ставитися до того психологічного комплексу, що сформувалося сьогодні на Україні як психологічний комплекс української жінки.

Можуть бути два принципово відмінні підходи. Підхід перший: все що від советської дійсності — це від дявола. В такому разі підсоветська Україна — лише матеріал для ґрунтового перевиховання за західними зразками.

Признаємося, що цей підхід нам глибоко чужий. Ми є прихильниками другого підходу: як бачимо по собі, українка і в советських умовах, вірна голосові крові і успадкованим культурним нашаруванням попередніх епох у підсвідомій сфері своєї психіки, героїчно відстоює своє націо-

нальне ество у побуті, в підході до життєвих явищ, у стилі й ритмі праці, в думанні і відчуженні. Ворожа система її нещадно нищить фізично й духово, але водночас загартовує кращу частину жіноцтва. І навіть мертвотна система комсомолу не всилі убити вічно живу українську душу. Український народ а в ньому українська жінка, як половина цього народу, знаходить способи й можливості до творчої праці і в умовах ворожої окупації та чужої, гвалтовно накинutoї системи. А коли так, то виникає конче глибокого вивчення сучасного обличчя української жінки на Батьківщині, виявлення в цьому обличчі тих позитивних рис, що відбивають вічний український дух життя, а також розкриття тих нездорових гримас цього обличчя, що їх творить окупант за „своїм образом і подобиєм“.

.. І кращі з нас, повернувши в Самостійну Україну, не тільки повинні будуть принести з собою нових цінностей, як уміння допомогти українській жінці, виростіти в умовах окупації, визволити своє власне ество від чужородних їй елементів, ба, більше, багато в чому нашим українським жінкам з еміграції доведеться повчитися у тих, що залишилися на Батьківщині.

Коли другий підхід є підходом СФУЖО, то з цього треба зробити практичний висновок, і що скорше, то краще: невтомно пізнавати життя сучасної українки з большевицької дійсності, вчутися в усі особливості її психології, виходячи з цього вже тут на еміграції, намічати характер діяння СФУЖО в вільній Україні; не творити еміграційного гетта в житті жіночих організацій, вже тепер привчати себе до таких методів і форм праці, які були б прийнятні і на Україні: в Києві, Львові, Харкові й Ужгороді. Замикання в еміграційні інтереси, веде до духового виявленннн, а воно тягне за собою асиміляцію.

Вихід із того стану не легкий, бо занадто далеко зайдемо на неправильному шляху під тиском стихійних обставин. Вихід із того стану важкий, але він конечний. А коли так, то сьогодні, як ніколи, треба б піднести ролі жінки-емігрантки з підсоветських теренів. І тут нами не повинні керувати ніякі земляцькі сентименти чи ре-сентименти. Жінка з підсоветської дійсності набуває сьогодні особливого значення в жіночому русі виключно лише тому, що вона знає глибоко со-

(Продовження на стор. 21)

Олена Лотоцька

З дороги

(Докінчення)

Вітаємо нові Відділи СУА у Філадельфії, Па.; Міннеаполіс, Мінн.; Маямі, Флорида, і бажаємо їм якнайкращих успіхів у праці для українського народу в колі нашої організаційної сім'ї. Щастя Боже!

У Філадельфії це вже сьомий Відділ СУА. Мережа нашої організації поширилась вже далеко на захід і полудне — до Міннесоти, Музури, Каліфорнії і Флориди.

Централа СУА радіє що наша організація росте в силу і поступає вперед. Це доказ що СУА має цінності для кожної свідомої українки, що СУА має тривкі основи та програму яка дає кожній українці патріотці спроможність розвивати свої таланти і працювати видатньо для добра української справи. Ідеологія СУА не замикає членку в рямцях вузько-партійних, але членки працюють свobodно для визволення української нації з чужої неволі й відновлення незалежної української держави. СУА об'єднує українок усіх земель України й усіх віровизнань.

—o—

Кожна членка має мати відзнаку СУА й носити її завжди з гордістю, бо це її видимий знак приналежності до нашої славної організації. Централа одержала вже нове замовлення відзнак СУА, вони синьо-жовті із тризубом і буквами СУА по середині. Дуже гарні й коштують всього по \$1.50. Їх треба замовляти через свій Відділ, зложивши належну суму до пересилки. Без грошей замовлень не будемо висилати.

—o—

В місяці червні чимало наших Відділів будуть мати свої піврічні й останні перед вакаціями збори. Просимо перевірити чи зобов'язання до Централі вивопнені, а коли ні то треба їх зараз залагодити. Навіть коли Відділи через три літні місяці не діють, то Централа веде своє бюро вповні, та приготує матеріали до програми на осінній та зимовий сезон.

Передплатниці Нашого Життя повинні вислати свою передплату ще перед виїздом на вакації.

—o—

Найщиріші побажання з нагоди Дня Матері засилаємо усім Союзнякам.

Екзекутива.

ДО ПРОГРАМИ СФУЖО

(Докінчення зі стор. 20)

ветську дійсність, легко знайде контакт навіть із тією жіночою молоддю, яка вихована в комсомолі, знає совєтську систему виховання і зможе їй протиставити ефектовну українську систему перевиховання. Треба подбати про те, щоб організації СФУЖО охопили жіночу нову еміграцію з Наддніпрянщини масово з різними її прошарками, від професорок починаючи і робітницями кінчаючи. А щоб це сталося, треба поперше мати абсолютне й беззастережне зрозуміння до висловленої тут ідеї, зрозуміння органічне, а не вимушене обставинами і логікою.

Перехід на наше становище для української жінки з Заходу неминуче

зв'язаний з певними душевними травмами, бо вимагатиме відходу нераз від того, з чим уже зійшлося во ім'я того, що є життєвим в багато-мільйонній масі українського жіноцтва. А це на нашу думку єдино правдивий шлях і він повинен бути зафіксований у програмі СФУЖО і виконуваний з великою героїчною напругою.

І якщо це станеться, то тоді ніякі еміграційні диверсії й вилами з світового жіночого руху не страшні. Вони не витримають проби життя, а СФУЖО закріпить своє ім'я в історії України.

Повідомляємо співробітницю та дописувачок, що рукописи, надіслані після 15-го вже не можуть увійти до чергового числа журналу.

Дня 9 лютого я вирушила вже до Рочестер, де чекала мене тяжка програма, бо збори із трьома Відділами, а крім того надпрограмовий товариський обід, паннахіда й академія, присвячені пам'яті О. Басараб, які й відбулися в неділю, 10 лютого. В Рочестер я замешкала в гостинному домі панства Хмиляків. Пані Анна Хмиляк, бувша голова 6-го Відділу, та її дочка піклувалися мною і возили своїм автотом усюди, де треба було мені поїхати. В наступний день, у понеділок, я мала стрічу із членами 6-го Відділу. Після мого реферату була дискусія, найбільше запитів було у справі фонду Централі й будівельного, який установила 9-та Конвенція СУА в 1950 році. Виглядало мені, що членки не дуже прислухались до звіту їхньої делегатки 9-ої Конвенції і постанов минулої Конвенції. Після в'яснення цих питань члени видно були вдоволені, бо обіцяли не тільки налагодити залеглості за минулий рік, але й на будуче виконувати рішення Конвенцій. В цьому Відділі нема багато членок із новоприбулих, але натомість ті, що є, особливо пані Софія Онуфрик, теперішня секретарка, тішаться великою повагою своїх співробітниць.

Наступного дня на обіді в домі пані Марії Шварц, голови 55 Відділу, ми обговорили деякі питання, що мали б бути порушені на зборах цього Відділу. Збори в 7 годині були дуже приємні. Я говорила про питання заторкнені Головою, так що організаційних запитів після того не було ніяких, за те було більше питань громадського характеру, про українську політику, працю Українського Конгресового та Допомогового Комітетів. Там, як зрештою на кожнім іншим зібранні, я говорила про працю Українського Конгресового Комітету і закликала вислати свою делегатку на Конгрес УКК, що має відбутися 4, 5 і 6 липня в Нью Йорку.

Після зборів ми перейшли до іншої залі, де подали каву і торт

нагоди уродин п. Софії Гуньки, довголітньої секретарки 55 Відділу. Розуміється, з тієї нагоди було багато побажань для пані Софії, яка тішиться великою повагою в Рочестер, за її працю в Союзі Українок Америки й у громаді взагалі.

Дня 14 лютого я була запрошена на обід до гостинного дому п-ва Смеречинських. П. Анастасія Смеречинська, голова, тоді ще ініціативного Комітету, Відділу СУА, запросила чимало пань, з якими ми порадилися над програмою основних зборів нового Відділу, що мали відбутись на другий день. Наступного дня в 7 год. вечір основні збори 47 Відділу СУА відбулися в обширній домівці „Самопоміч“ в Рочестер. Після мого організаційного реферату, в яким я заторкнула минуле й майбутнє СУА, зложили привітальні промови голова „Самопоміч“ і голова мужеського хору. На візванні п. Смеречинської вписалися 53 особи до нового Відділу. Вибрано Управу, прийнято статут СУА і ухвалено резолюції, що відносились до діяння нового Відділу. Після всього подано каву і торти, а по відспіванні національного гимну присутні розійшлися в доброму настрої додому.

Дня 16 лютого я відлетіла до Олбані, Н. Й., звідки доїздила автом або залізницею до місцевостей: Амстердам, Ютики і Коговс, Н. Й. Перші збори з цієї групи були в Амстердам, Н. Й., де помімо великої снігової бурі членки і гості 19 Відділу зійшлися дуже численно. Цей, як і 47 Відділ, зложений із самих новоприбулих, проте вписалося ще цього вечора в члени 5 старих імігранток. Хоча цей Відділ у релятивному новий, під головуванням п. Оксани Добрянської дуже добре поінформований. Після мого реферату вивязалась жвава дискусія, але тут уже більше на загально-громадські теми. Опісля прибули ще панове, які засіли враз із нами до вечері й тоді були промови на політично-громадські теми, так що вечір закінчився досить пізно, але всі розходилися в піднесенім настрою.

Дня 19 лютого — три години їзди поїздом з Олбані до Ютики, Н. Й. Проникливий холод із дощем, настрої у мене не най-

кращий. Не знати, чи вийде хто з хати сьогодні, чи схоче йти ковзкими хідниками на збори. Приїжджаю до дому п. Іванни Рожанковської, вона схвильована. Думала, — каже — що я не приїду. Ми „старі“ знайомі ще з Філадельфії, де п-во Рожанковські жили з приїздом до Америки. Сідаємо зразу пити каву та питаємо, що там чувати у Вас, як там живуть ці або ті чи інші. Загрілися трохи, розказали собі всі новини. Пані Іванна, голова Відділу СУА в Ютиці, каже, що збори будуть у новій залі, яку недавно закупили українці разом із церквою. Радію, бо несповна рік тому, коли я була Ютиці, збори жіноцтва були в чужій залі, а про купно церкви щойно почали мріяти. Що значать — думаю — сильна постава, організована сила, діло.

Заля досить простора, це школа — кажуть, а вечором зібрання українських товариств. Зараз вона повна жіноцтва. Вітання, просять до стола, а тут добра перекуска, торти, чай, весела гутірка. Врешті п. голова заповідає ділову частину вечора, просить мене до слова. Після реферату дискусія, сугестії, питання. Пізно вечором розходилися домів, а я приїхала до Олбані в 4 год. ранку.

До Коговс поїхала я автом 20 лютого, на збори 34 Відділу СУА. В залі нарад стрінули мене пп. Уляна Омецінська, секретарка, і Марія Ракоча, касієрка. Членок було не багато, бо вечорами, казали, чимало жінок працює, інші з дитьми вдома, бо нема їх з ким zostавити. Особливих проблем цей Відділ не має, тому замість реферату ми радше дискутували над деякими питаннями, що я їх, або вони мене питали. Це, я завважила, для меншого гурта краще підходить.

З Олбані відлетіла я 21 лютого до Бостону, щоб там відбути збори з 44 Відділом та 45 Відділом СУА в Манчестер, Нью Гемпшер, і 29 Відділом у Вунсакет, Ровд Айленд.

Через сильну снігову бурю летіти було лячно, ми прибули до Бостону з великим опізненням. На летовищі, помімо пізної пори ночі й зимна, ждала на мене п. Юстина Смарш, довголітня секретарка 44 Відділу.

На другий день, 22 лютого, я

поїхала поїздом до Манчестер, містечка прекрасно положеного серед лісів і гір, у стейті Нью Гемпшер, де стрінула мене п. Марія Буцьяк, секретарка 45 Відділу. В гостинному домі дочки п-ва Буцьяк я перебула два дні. Вечором першого дня були сходуни в церковній залі, на які запрошено теж велике число громадян і молоді.

При багато заставлених столах сиділи вже гості, коли я в товаристві урядничок 45 Відділу увійшла на залю. Вітальну промову сказав Впр. о. Козоріс, місцевий парох, підносячи при тому заслуги членок 45 Відділу для церкви й громади. У моїй промові я підкреслила значення української жінки вдома, у громаді й нації, її надбання та обовязки для української справи тепер і в майбутньому, про Союз Українок Америки і його ролю у вільній країні Америки, про світову Федерацію Українських Жіночих Організацій як об'єднуючий чинник жіноцтва розкинутого по усьому світі, про Рідний Край і його становище за залізною заслоною, та нашу працю для його визволення. Було ще кілька привітів і товариських гутірок заки гості розійшлися.

На другий день були сходини жіноцтва, на яких говорили ми про організаційні справи. Були це мої перші відвідини в Манчестері й вельми радісні та корисні.

Дня 24-го лютого — Бостон, Масс., збори в залі православної церкви. Жіноцтво з Бостону й околиці, та з Вунсакет, Р. Ай., зійшлося. Було й кілька чоловіків, а за столом поруч мене парох Впр. о. Королишин. Перекуска, потім мій реферат, дискусія. Питання у справах політичних, допомогових, залишенців. Проблеми організаційні, участь СУА в американських жіночих організаціях, можливості Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) у міжнародних організаціях. У бостонському 44 Відділі СУА є велике число новоприбулих, чимало із Східних Земель України. Видно, що вони вже зжилися.

Дім п. Помилуйко, бувшої голови 44 Відділу, був дуже гостинний для мене, а без п. Юстини Смарш я певно не дала б собі ради в Бостоні.

Членок 29 Відділу з Вунсакет

НОВИЙ ВІДДІЛ СУА.

Маямі, Флорида.

Українські жінки в Маямі, що вже на постійно замешкали тут з своїми родинами, зійшлися дня 22 січня ц. р. в домі пані Д. Кучкудан, щоб порадитися над заснуванням Відділу Союзу Українок Америки в цій місцевості. Приявні були пані: К. Криховецька, А. Наконечна, Ю. Маїк, Т. Дмитрів і Е. Слободян. Після дискусії ми вирішили скликати наступні збори 17 лютого, з тим, що кожна з присутніх має запросити ще бодай одну нову членку. На ці збори явилось 14 жінок. Прочитано й прийнято статут СУА, постановлено місячну вкладку 25 ц. і вибрано управу Відділу в такому складі: пані: Д. Кучкудан, голова; К. Криховецька, містоголова; Анна Наконечна, секретарка; А. Магала, касієрка; Контрольна Комісія: Л. Візняк, Ю. Маїк і Е. Слободян.

В прилозі пересилаємо \$5.00 на чартер з проханням прийняти наше товариство як Відділ Союзу Українок Америки.

Д. Кучкудан, голова
А. Наконечна, секр.
А. Магала, касієрка.

ЧЕСТЕР, ПА.

Дня 13. січня ц. р. відбулися річні збори 2 Відділу СУА. Відкрила їх молитвою голова п. Тершавська, а відтак попросила, щоби хвилиною мовчанкою віддати пошану помершим членам. Секретарка прочитала про-

з панею Розалією Вецаль, головою, що приїхали до Бостону, я радо вітала і ми вирішили, щоб мої відвідини перенести на осінь, коли вони хочуть запросити мене особливо.

Тому я й змогла виїхати вже домів 25 лютого, після 5 і пів тижнів дороги.

Дякую усім членам Відділів СУА, які я мала нагоду відвідати, а теж і прихильникам нашої організації, які причинились до успіху цієї поїздки.

токол із попередніх зборів і здала фінансовий звіт за 1951. Контрольна Комісія в особах пп. Пецюх і Гливяк підтвердили, що всі книжки знайшли в найкращому порядку.

Вислухавши звітів, усі присутні висказали признання давньому урядові за таку щирю працю в минулому році і просили, щоб цей самий уряд залишився на слідуючий рік. І так до управи ввійшли: Ю. Тершавська, голова, М. Вейлін, заступниця, А. Олійник, секретарка, М. Івахів, заступниця, М. Чередак, скарбничка, Е. Огар, заступниця. До контр. комісії ввійшли П. Пецюх, А. Гливяк, Е. Хомин. Господиня є М. Тимань, Брінгалевиц, Гатчак, Лужецька, Коваль, Батюк, Соломчак, Крика і Безлик. Делегатки до УКК: М. Вейлін і О. Кулиняк. До культ. підприємств: М. Лаврик, М. Івахів, О. Коцюба, Біяньська, С. Єдинак, П. Пецюх, М. Безлик.

Учасниці побажали доброго успіху на 1952 р. і відспівали „Многая літа“. Голова подякувала за довіря і просила продовжувати працю, яка вже йде 25 літ. Найбільше подяки і признання належить нашим господиням із п. Тимань на чолі. Річна вечеря у день Благодарення, яку дає щороку Відділ СУА в Честер, стягає около тисячу людей. Те саме з пікніками й іншими okazіями. Хоч деякі з господинь уже немічні, ніколи від праці не відмовляються.

Підчас дальших нарад застановлялись над святкуванням 25-літнього ювілею. Призначено його на день 25. травня. До підготовки вибрано осібний комітет, у склад якого увійшли такі членки: Гливяк, Рубаш, Пецюх, Мішин, Лаврик, Івахів, Урбан, Єдинак, Коцюба.

Порушено ще кілька справ, а потім п. Пецюх, що є членкою контр. комісії в нашій Централі, принесла нам деякі вісті з Централі та розказала про жертвенну працю голови п. О. Лотоцької, якій належить щира дяка від нас, союзянок.

Збори закінчено віспіванням

„Бог предвічний“, а по зборах пішли всі до церкви на закінчення старого року.

Марія Івахів.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дня 11. січня ц. р. відбулись річні збори 4 Відділу СУА, які відкрила голова п. Е. Корнат. По прочитанні протоколу забрала слово п. І. Бенцаль і зreferувала справу купна дому СУА, яку обговорено на річних зборах Централі.

Ведення зборів доручено п. Федорович й вона покликала урядничок по черзі до звітів. Першою звітувала голова п. Корнат. Вчислює всі підприємства Відділу, яким придбали гроші для своїх та народніх потреб, дякує за співпрацю членам управи і просить за зміну голови. Містоголова п. Лятишевська причипилася по своїм силам. Секретарки Марія Ленчук і Феданович вели діловодство, касієрка п. Барничевська подає до відома приходи й розходи Відділу. Накінець забрала слово п. Іванна Бенцаль і теплими словами підчеркнула заслуги управи, що так щиро й ревню працювала. Поставила внесок на висказання довіря управи.

Присутні просили давню управу залишитись надаліше. З доповненням двох контрольорок пп. Пітчак і Колтун залишилась давня управа, а п. Барничевську вибрано як заступницю до Окружної Ради.

П. Корнат подякувала членам за поновний вибір. Намічено на 25. січня забаву з бінгом, а на народні потреби призначено з каси як слідує: для скитальців 10 дол., ЗУАДКомітет 10 дол., УКК 10 дол., пресовий фонд „Н. Ж.“ 15 дол., Обеднані Організації 5 дол.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Щедрий Вечір

Дня 20. січня ц. р. влаштував 26 Відділ у Гемтремку Щедрий Вечір. На це родинне свято запросили ми дорогу нам голову п. Олену Лотоцьку. Гості засіли до святочно прибраних столів, а на сцені відіграно сценку, яку уложили пп. Хомяк і Шандяк. Відіграли такі особи: пп. Де-

мян, Мартин, Івасів, Шарап, Фралович і Камінська, під управою п. Д. Атаманця. Ця сценка пригадала всім такий рідний звичай щедрування на рідних землях.

Потім о. парох почав Щедрий Вечір спільною молитвою. Голова Відділу п. Кобаса привітала святочну громаду і передала провід свята п. К. Хомяк, яка по черзі поклікала до слова оо. Шмондюка, Трешневського та Княгиницького. Потім говорила п. Олена Климишии про нашу традицію і взивала присутніх, щоб її зберігали. Дальше покликано до слова п. Лотоцьку, яка в своїй промові вказала на потребу спільною лавою працювати для нашої справи. Промовляла ще п. Шандяк, пригадуючи, що це на такому Щедрому Вечорі в 1945 році вплинув перший даток на будову школи. П. Хомяк подякувала присутнім за численну участь і закінчила свято спільною молитвою. Дохід із цього свята в висоті 274 доларів призначено по половині на парохіяльну школу й на УПА.

Присутня.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні збори 28 Відділу СУА відбулись дня 17. січня ц. р. в Українській Централі. Програму зборів заповнили звіти й дискусія. Діяльність нашого Відділу складалась головню з допомогової акції й імпрез, щоб роздобути засоби на те. Велику допомогу діставали новоприбулі (підшукання мешкання і праці, грошові позички), далі вислоно 19 пакунків з одягом і харчами для залишенців в Європі. Окрім того наш Відділ опікується дівчиною, якої батько хворий та перебуває вже пів року на Еліс Айленд. Відділ платить за неї місячно 28 дол. На похороні В. Буца зібрала членка Стахура 32.50 дол. на ту ціль.

З імпрез треба згадати два балі, одне бінго, один базар, один фестин, одну дитячу забаву і день Матері. Крім того влаштовано спільно з Відділом СУА в Елізабет академію в честь Наталі Кобринської.

Окрім того Комітет „Мати й Дитина“ при Відділі вислав для залишенців 16 пачок по 40 ф. кожна, до Європи.

Нових членок прибуло в цьому році 15. Касовий оборот виносив понад 2.000 дол. — Нову управу вибрано в такому складі: и. Анна Настюк, голова; пп. Запелська і Хома, заступниці; Олена Гординська, секретарка; Катерина Кузьма, касієрка. До імпрезового комітету увійшли: пп. Гнатів, Цяпка, Буряк, Воробець, Гординська, Банах; до комітету підприємств: пп. Максимич, Віник, Сута, Бакун, Ландяк, Стахура; до відвідин хворих: пп. Мельник, Федчишин, Слободюк, Панькевич. Делегатами до УКК вибрано пп. Слободюк і Банах.

Поновний вибір давньої управи майже в цілості свідчить про те, що управа веде працю добре і має довіря загалу. Тут треба багато завдячувати активності голови и. Настюк, яка зразково провадить такий важний жіночий осередок, яким є Ньюарк.

Олена Гординська, секр.

САН ФРАНЦІСКО, КАЛ.

Дня 9. лютого відбулись заг. збори 62 Відділу СУА. До нової управи увійшли: Галина Гриневиц, голова, Ольга Шишка, заступниця, Зінаїда Панасенко, секретарка, Стефанія Ващук, заступниця, Ольга Чато, член управи. До коптр. комісії увійшли: Юлія Гумберт, Анна Глинська і Марія Блицак.

З. Панасенко, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні збори 36 Відділу СУА відбулись 19. січня ц. р. в парохіяльному домі. Збори відкрила бувша голова молитвою й поклікала секретарку до відчитання протоколу. Потім здали звіт фінансова секретарка і касієрка. Приходи виносили 553.70 дол., а розходи 303.15 дол. Контрольна комісія потвердила, що книги ведено в порядку.

До нового уряду ввійшли: Анна Гіжовська, голова, Марія Шемердяк, секретарка, Олена Столярчук, рек. секретарка, Катерина Пирович, касієрка. До контролі вибрано Анну Шалько і П. Смирак, до відвідування хворих Катерину Гулу і Анну Кошіль.

По зборах прочитано сторінку „Н. Ж.“ Збори закінчено молитвою.

Секретарка.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Дня 5. лютого відбулися збори Окружної Ради СУА у привності представниць усіх Відділів. Голова Анна Сивуляк відкрила збори молитвою. Виринула дискусія, яким способом придбати грошей. Голова піддала гадку влаштувати День Жінки па свіжому воздусі. Окрім того рішили виїхати на прогулку кораблем, щоб у гурті забавитися спільно.

На збори прибула представниця Інтернаціонального Інституту, яка висловилаь корисно про співпрацю з Окр. Радою та її головою п. Анною Сивуляк. Запросила присутніх прибути на ювілей їх 12-ліття дня 20. лютого.

Це свято відбулось у формі смашного але скромного обіду. Голова свята сказала коротку промову, в якій підчеркнула співпрацю 24-ох народностей із Інтерн. Інститутом. Вона поклікувала всіх представниць до слова. Секретарка І. І. згадала про видання української куховарської книжки англійською мовою, як доказ співпраці з СУА і головою п. Лотоцькою.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Дня 10. лютого Союз Українок обходив річницю смерти Ольги Басараб. У приміщенні Укр. Ам. Клубу зібрались членки б, 47 і 55 Відділів. Як гостя Централі завитала голова СУА п. Олена Лотоцька. У щирій і дружній гутірці скоро минув час. А в год. 4:30 всі пішли на панахиду за О. Басараб та всіх знаних і незнаних жінок, що життя своє поклали за Україну. Панахиду відправив о. Лонкевич, співав хор „Боян“ під проводом п. Цепенди. Потім усі гості перейшли на залю, яка була виповнена вщерть.

Свято відкрила голова п. Хміляк. Слідував реферат п. Софії Онуфрик і деклямація п. Катерини Ляльки. Святочну промову виголосила голова СУА п. Олена Лотоцька. Церковний хор відспівав пісню Гайворонського „За Рідний Край“. Слідував виступ пластунок під проводом п. Анастазії Смеречинської. Потім хор відспівав Марш Молоді. Закінчено свято обома гимнами.

К. Андрусів, секр.

НОВІ ВИДАННЯ

Леся Оленко: Зелені дні. (Ірка). Повість. 1952. Видавництво "Київ, Філадельфія. Ст. 128. Ціна 1.25 дол.

Незвичайну книжку подарувало нам видавництво "Київ". На ясному тлі обгортки рисується чарівна дівоча головка і від цього рисунку, від усієї книжки віє чимсь незрівняно чистим і молодечим.

Важко повірити, що це перший і єдиний твір молодої авторки. Леся Оленко це киянка, що спостережливим оком дитини сприймала підсоветську дійсність та її виховну систему і дозривала в бурхливі роки війни. Ще в півдорозі, ще не віднайшовши себе вповні, вона схоплює все це у переживаннях молодої Ірки. Ірка з "Зелених днів" дивується з несправедливості ладу, коли арештують її свояка. Вона чує жаль до виховників, коли її хочуть підступно, враз із іншими шкільними товаришами, повести силоміць на протитанкову роботу. Вона бачить жахливу байдужість докільця, яке в день вмаршу німців тільки й думає про грабіж своїх установ. І вона плаче гірко від першого твердого зудару з життям, від його неблаганних хижацьких законів.

Повість передає чітко настрій київської родини напередодні й на початку війни. Центральними постатями в ній це Ірка й її мати-співачка. Вони виведені дуже виразно, хоча й іншим принагідним постатям не бракує прикметних рис. Авторка нанизує ряд картин із різних тодішніх середовищ. Цікаво змальована радянська школа з силветками вчителів. Воно начебто не пов'язано міцно в одне якесь переживання. Та саме й являється немов щаблями тієї свідомості, що поволі кильчиться й назріває в юній душі.

До повісті додані ще два нариси тієї ж авторки. Один із них "Навернення" задуманий мабуть ширше. Проблему шукання правди молодої підсоветської людини тут посунено в площину порозуміння з бать-

ВІСТІ КОМІТЕТУ "МАТИ Й ДИТИНА"

Станція ЗУАДКомітету прислала обширний звіт із розподілу дотеперішніх посилок. Звіт цей подамо в обіжнику усім збірним пунктам, а також у скороченні оголосимо в пресі. Він є доказом, якої ваги набрала наша скромна акція та як піднесла на душі громаду залишенців. Продовження нашої акції вже не можна зв'язувати з Різдвяним чи Великоднім часом. Вона стала життєвою konieczністю для залишенців і не сміє припинитись.

Та наші збірні пункти уже працюють справно і перед святами згадали залишенців. Ще не маємо всіх звітів, але вже є декілька повідомлень. Показується, що Лорейн, Огайо знов доказав свою жертвенність і дбайливість, виряджаючи в березні посилку в 1,120 фунтів харчів! Також збірний пункт при Відділі США в Амстердамі, Н. Й., вислав 370 ф. харчів. А збірний пункт у Філадельфії вирядив знов 25 пачок одягу до станиці ЗУАДК.

У міжчасі УЦДОА в Австрії надіслало нам список лікувальних пунктів в тій країні. Окрім поданої вже санаторії для сухітників у Нідергардт, б. Лінцу — 21 хворих є ще заг. лікарня в Ріді/Інкрайс — 19 хворих.

Всі вони, давно позбавлені приділу одягу, потребують у першу чергу білля й панчіх, а потім взуття чи верхнього вбрання. До тепер акція Комітету "Мати й Дитина" не охоплювала Австрії і щойно недавно вислано першу партію пачок до станиці ЗУАДКомітету у Зальцбургу (збірний пункт Філадельфія). Звертаємо увагу збірних пунктів на цю нову потребу.

Олена Лотоцька, голова
Надія Ішук, секретарка

ком і почування до нього й його ідеалів.

Вперше заторкується в нас оте важке й складне питання. Юна авторка, що відійшла, не розцівівши, кинула його немов визов усім, кого воно цікавить і хвилює.

Л. Б.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Група українських працівників у фабриці Рейнолдс Спрінг Ко почула заклик Комітету „Мати й Дитина“ й рішила зараз же відгукнутись. „Замість уживаного одягу й харчів — зложимо гроші“ постановили і вже пішла в рух збіркового листа. Зібравши ок. 50 дол. — дві відпоручниці цієї групи звернулись до Комітету „Мати й Дитина“ та переглянули список усіх лікувальних пунктів у Німеччині й Австрії. По довшій надумі й нараді з Комітетом спинились на лікарні для умовно-хворих у Гаар, де є 30 українців і на санаторії для туберкульозних біля Лінцу, де є 17 українців.

Одержавши ці адреси й наліпки ЗУАДКом., група працівників звернулася до української крамниці „Торгівля“ (І. Антоняк) при 800 Н. Маршал вул. й замовила там бажаний товар. „Торгівля“ запакувала фахово й вислала 8 пакунків по 20 ф. кожен. Пять пішли до Німеччини, а 3 до Австрії. У цілому було в них 52 ф. смальцю в пушках, 60 ф. цукру в картонах і 50 ф. вудженої солонини.

Також поодинокі особи відгукнулись жертвенно на наші заклики. П. Степан Микитка у Філадельфії зложив 50 ф. цукру і 50 ф. товщу, що пішли до станиці ЗУАДКомітету в Австрії.

На заклик до збірки відгукнулись також поодинокі особи із місцевостей, де збірного пункту ще немає. І так надіслали одну, а то й кілька пачок пп. Ф. Бородієвич, Гадсон, О. Івах, А. Губчак, Шикаго, В. Чубатий, Кінгстон, К. Канюха, Лейк Віл, Олена Гренків, Вілкес Беррі, Л. Витвицька, Дітройт, Йосип Колитко, Філадельфія, П. Залітач, Скрентон, І. Данилович, Маямі Ю. Цепла, Толідо, Марія Лепкий, Нью Йорк, Н. Галезайко, Геммонд.

У цьому числі поміщуємо звіт про річні збори та імпрез, що відбулись у січні та зпочатком лютого ц.р. Всі звідомлення про пізніші події помістимо в черговому числі.

MA 7-1320

LO 3-9910

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE
Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH
SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort
No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.
PHILADELPHIA 23, PA.

ВИХОВАЙМО ДІТЕЙ

В УКРАЇНСЬКОМУ ПОБУТІ
ПРИКРАСА УКРАЇНСЬКОЇ
ХАТИ — ЦЕ ВИШИВКА:
сіткові завіски
скатерті на стіл
вишивані подушки
настільники з серветками
доріжки й серветки
вишивані рушники на ікони

можна набути в великому виборі в

Кооп. „БАЗАР”

822-823 N. FRANKLIN STREET
Philadelphia 23, Pa.

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
*Translated by Perceval County
Foreword by Clarence A. Fleming*

“ДУХ ПОЛУМ'Я”

твори Лесі Українки
в англійськiм перекладі,

це прекрасний дарунок на кожні Свята. Подаруйте цю прекрасну книжку своїм рідним, та приятелям. Ціна всього 5 дол. Вишлемо просто на адресу, яку подасьте при замовленні, враз із святочними побажаннями від Вас. Замовлення посилати на адресу:

Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.
866 N. 7th St., Phila. 23, Pa.

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ
І Є В РОЗПРОДАЖІ

такі книжки жінок-письменниць

Докія Гуменна:

„Діти чумацького
шляху” \$2.50

Оксана Драгоманова:

„По той бік світу” . . . 0.80

Софія Парфанович:

„У Києві в 1940 р.” . . . 0.70

Леся Оленко:

Зелені дні 1.25

Замовляти в Централі СУА

ДИТЯЧИЙ САДОК

Комітету „Мати й Дитина”
1835 North 7th Street
Philadelphia, Pa.

ПРИИМАЄ ПІД ОПІКУ ДІТЕЙ
ПРАЦЮЮЧИХ БАТЬКІВ

Фахова опіка :: Добірний харч

Phone: POplar 5-5190

EMIL KULCHYCKY

2231 Fairmount Ave.
Philadelphia 30, Pa.

полагоджує продаж домів
і нотаріальні справи
посилки грошей
Грошові перекази
Міняє платничі чеки

Phone ST 4-2056

МАРІЯ ГОЛОВАТА, властителька ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО СКЛЕПУ

де можна набути: меблі до спальні, їдальні, кухні й гостинної; машини до прання; газові й електричні печі; G.E. холодильні (рефриджерейтор) і інші речі до окраси Вашого дому, а також телевізійні і радіо апарати найкращих фірм.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОГІДНІ ЛЕГКІ СПЛАТИ
Склеп відкритий кожного дня від 9 ранку до 9 вечора
Вівторок і четвер від 9 ранку до 6 вечора

MARIA HOLOWATY

329 W. GIRARD AVENUE

PHILADELPHIA 23, PA.

КОЖНА КАРНА ЧЛЕНКА СУА ВПЛАЧУЄ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО НАРОДНОГО ФОНДУ! — КОЖЕН ВІДДІЛ СУА МАЄ БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ (УКК) І ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ (ЗУАДК)!!!